

436676

NAŠA LUČ

januar 2003, letnik 52, številka 1

MĚSĚČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Biserna slavljenca Lojzka in Lojze – državljana Slovenije brez meja 2

Cerkev kot zvezda vodnica 6

Luč v temi 7

Pehtra baba in divja jaga 8

50 let duhovništva msgr. dr. Janeza Zdešarja 9

Staro in novo 10

Prisluhnimo domovini 11

Slovenija moja dežela 14

Iz življenja naših župnij 16

Skupaj zmoremo več 36

Slovinci po svetu 38

Sveti trije kralji 40

Lučkin kotiček 41

Malo za šalo 42

Oglesi 43

Prva str. ovitka: P. Pokorn: Svetina

Druga str. ovitka: P. Pokorn: Sv. Jožef (Celje)

Tretja str. ovitka: Arhiv NL: Miklavž

Četrta str. ovitka: P. Pokorn: Jaslice

900300526

+ 436676

Ko bo večina med vami vzela v roke to številko Naše luči in prebirala te vrstice, bodo božični prazniki že mimo, morda že tudi novoletni. Dovolite, da vam kljub temu – v duhu stare modrosti, ki pravi, da za dobre želje ni nikoli prepozno – tudi jaz iz srca voščim vesel in blagoslovljen božični praznik ter srečno, zdravo, in uspešno novo leto 2003. Kjerkoli že ste ali boste preživeli praznične dni – doma v stari domovini ali na novem domu v eni izmed evropskih dežel, ki postaja ali je že postala domovina vaših otrok in vnukov – naj vas in vaše najdražje spremljata sreča in božji blagoslov. Naj luč novorojenega Odrešenika, ki je Luč, greje vaša srca, razsvetljuje vaše poti ter vodi vaše korake proti skupnemu cilju. Bodite veseli in ponosni, da ste, čeprav raztreseni po vseh koncih in krajih Evrope, del slovenskega naroda. Nikoli ne pozabite, da smo vsi skupaj – mi doma in vi po svetu – ena sama velika slovenska družina!

V letu, ki počasi ostaja za nami, smo doživeli marsikaj lepega in zanimivega, pa Bogu bodi potoženo, tudi marsikaj grenkega in bolečega. Za večino stvari vemo le sami in naši najdražji, nekateri dogodki in doživljaji so skupni vsem. V preteklem letu smo doma sklenili plenarni zbor, njegove smernice bodo prihodnja desetletja usmerjale življenje in delo katoliške Cerkve na Slovenskem. Na predsedniških volitvah smo dobili novega predsednika države. Slovenija je bila povabljen v NATO zvezo, prav ob koncu leta pa je izpolnila vse pogoje za vstop v EZ. 1. maja 2004 bo Slovenija postala članica Evropske zveze. Združena Evropa, katere nenadomestljivi del je tudi Slovenija, postaja resničnost.

Dragi rojaki in rojakinje! Ali ste tedaj, ko ste pred 40 leti ali pozneje odhajali na tuje, kdaj pomislili, da bo Slovenija postala del združene Evrope, v kateri ne bo več gastarbajterjev in tujcev, ampak samo državljani Evrope? Različni po jeziku in narodnosti, a enaki in enakopravni v vseh drugih pravicah in vsi doma v Evropi. Kakšna sprememba!

Slovenijo čakajo v prihodnjih letih velike naloge, bolj rečeno, Slovenci stojimo pred velikimi izzivi, veliko odgovornostjo in pred pomembnimi odločitvami. Tudi kristjani pri tem nismo izvezeti, nasprotno. Na gradbišču prihodnje združene celine moramo pomagati zgraditi skupno evropsko hišo, ki naj bi postala dom za vse. Kristjani moramo poskrbeti, da bo v njem prostora tudi za vero, evangeljske vrednote in krščanski pogled na svet.

Vabim vas, da se o teh in podobnih vprašanjih naše skupne prihodnosti veliko pogovarjate na različnih srečanjih v vaših župnijah in tudi društvih. Naj v zvezi s tem omenim še to, da se bomo v Sloveniji in še sedmih srednjeevropskih državah leta 2003 začeli pripravljati na Srednjeevropski katoliški shod, ki bo maja 2004 v Mariazellu v Avstriji. Vodilna misel priprav in samega shoda se glasi: Kristus, upanje Evrope. Naj postane tudi vaše in naše upanje ter geslo našega vsakdanjega dela in življenja!

Bog vas živi!

JANEZ GRIL,
direktor Družine

Biserna slavljenca Lojzka in Lojze – državljana Slovenije brez meja

V nedeljo, 10. novembra 2002, sta pri slovenski maši v Schwabisch Gmündu zakonca Alojzija in Alojzij Bajt praznovala 60. obletnico poroke. Ljubeznivo sta odgovarjala na moja vprašanja.

Najprej bi vaju rad pobaral: od kod vajine korenine, na katerem blaženem koščku slovenske zemlje so poganjale? Gospa Lojzka, pri besedi imate vedno dame prednost.

Ona: Rodila sem se 1926 v prelepih in nepozabnih Dražgošah na Gorenjskem. Tam sem preživela svojih presrečnih 12 let otroštva, ki so me zaznamovala za vse življenje. Takrat je še stala ljubka cerkev sv. Lucije. In kmečki domovi še po starem. Najsrečnejše ure otroštva so mi potekale pri stari mami na kmetiji pri Anžet', Bog ji daj vse dobro. Najstarejša od treh otrok sem morala že zgodaj poprijeti za vsakršno delo.

On: Jaz sem prijokal na svet kot najmlajši in zadnji od osmero otrok v siromašni bajtarski družini v kraju Podjelovo Brdo pri Novi Oselici leta 1920. Otroci smo morali kar kmalu s trebuhom za kruhom. Jaz v Kranj, kjer sem se izučil za čevljarja.

In kam vaju je potem vodila življenja pot?

Ona: Bridko se spominjam, kako so naš skrbni ata prihranili 28.000 dinarjev – za takrat ogromno vsoto – ker so nas želeli spraviti pod lastno streho. Ko so denar vzeli iz hranilnice, jim ga je nekdo ukradel. Še danes se sprašujem, kako so mogli ata to prenesti. Zapustili smo Dražgoše in se nastanili kot podnajemniki v Stražišču pri Kranju na Kalvariji. Blizu nas

je prebivala znana Jerebova družina, katere oče, mojster pletenja košev, mi je pozneje izdelal lično košarico na kolesih za mojega prvega novorojenčka. Njegov sin je bil zdomski duhovnik Mirko Jereb. Tam sem tudi nadaljevala s šolanjem, se vključila v farno življenje in sploh ... Naš mladinski zbor je vodil odličen organist Franc Plevel. In tam sem tudi za božič 1941 spoznala svojega bodočega moža.

Saj res! Kdaj, kje in kako sta se spoznala in kje sta sklenila »zvestobo do groba«.

On: Dekleta pevskega zbora so pekla piškote za božič in fantje smo pri njih vasovali. Takrat sem jo prvič zagledal in takoj mi je bila všeč. Še po tolikih letih se zavedam in sem ji življenjsko hvaležen, ker je bila zame takrat milostni rešilni angel. V začetku vojne sem se namreč zapletel v politiko. Kot ilegalec aktivist OF sem razpečaval propagandni material in se pripravljal za v partizane. Ljubezen do nje pa me je tako prevzela, da sem politiki obrnil hrbet in se začel raje pripravljati na poroko.

Ona: Joj, če se spomnim na tiste dni, kako premlada, naivna in neizkušena sem ga srečala za božič 1941. Že koj naslednje leto novembra sva se poročila. Silno težko je bilo najti duhovnika, težko dobiti kaj hrane za poročno slavo. V Kranju naju je poročil 82-letni

duhovnik, popolnoma slep. Skromno svatbeno kosilo sva pripravila pri mojih starših. Prej pa sem obletela vse bližnje mline, da sem dobila peščico moke za poročno pecivo. Na posebno dodatno poročno živilsko karto sva dobila liter vina in nekaj maščobe ter sladkorja. Po poroki sva se nastanila pri njegovi teti v kuhinji. Tu se nama je tudi rodil najin prvi sin Janez. In ko je bil star tri tedne, je bil mož mobiliziran v nemško vojsko.

In v grenkih, krvavih vojnih letih – vama je bilo kaj prizanešeno?

Ona: Najraje se jih ne bi spominjala. Ko je prvič prišel na dopust, so ga že iskali partizani. On se jim je srečno izmaknil, jaz pa sem zato morala v begunstvo v sosednjo Avstrijo v Bad Leonhard v Labotski dolini. Medtem sva se seveda obiskovala. Zanosila sem in ko je bil mož že v ujetništvu, sem pričakovala drugega otroka. Najbolj peklenske dneve življenja pa sem prestajala koj po vojni z dojenčkom v naročju. Njega so imeli zaprtega v Šmartnem pri Ljubljani in mu grozili s smrtno kaznijo. Nazadnje se je, hvala Bogu, vse srečno izteklo.

On: Vojaških spominov za zvrhan koš in za napet roman! Na železniški postaji Kranj marca 1943 se nas je znašlo kakih 1600 rekrutov Slovencev, obkoljenih z nemško policijo. Za dva dni suhe hrane in hajdi »na to rajžo žalostno«! Našo skupino 47 Slovencev so preoblekli v vojaško suknjo v mestu Ostrovem na Poljskem. Poltretji mesec vojaških vaj in potem na fronto. Zanimivo, da smo smeli med seboj govoriti po slovensko. Tudi prepevali smo lahko slovenske pesmi med marširanjem. Enkrat smo urezali celo Hej Slovani. Moje nadaljnje vojaške avanture: s 542 divizijo sem se kot bolničar udeležil obleganja Leningrada, zatem boj ob reki Narvi na Estonskem – po padcu fronte smo se umikali preko Rige, Danzinga in Kijeva ter prek Poljske, Šlezije do Češke, kjer sem po kapitulaciji padel v rusko ujetništvo – iz Ukrajine so nas Jugoslovane poslali na politično prevzgojo v makedonsko Skopje in od tam domov. – Tam sem na smolo srečal nekdanjega sošolca partizana, ki me je med vojno hotel mobilizirati za rdečo zvezdo. Krivično me je obdolžil izmišljenih obtežilnih političnih dejanj. Če ne bi takrat Krajevni odbor Stražišče poslal zame karakteristike »nikomur storil nič žalega, šel v nemško vojsko, da zaščiti domače«, bi me usmrtili.

Alojzija in Alojz skupaj s svojimi sorodniki

Kako sta se kaj znašla v stiskah, težavah in zmešnjavah povojnih let?

Ona: Velikokrat nam je šlo hudo grenko in po krivici. Kar naprej so nas zapostavljali. Npr. ko je moral mož na dosluženje v jugo-vojsko in sem z dvema nedoletnima otrokoma ostala brez sredstev, sem se obrnila na socialno skrbstvo. Za odgovor so me ozmerjali z »nemško k ...«. Kot da še ne bi bilo dovolj trpljenja, je mož večkrat dobival hude živčne napade. Kar iznena-da ti je začel skakati in kričati: Rusi gredo, Rusi gredo ... in potem je padel kamorkoli že na tla. Enkrat na žarečo ploščo štedilnika, da se je, revež, ves opekel. Od zdravnika do zdravnika sem hodila po pomoč. Nekdo njih mi je modro svetoval: »Veste kaj, vi mu kar vedro mrzle vode zlijte na glavo in bo pomagalo.« In je zares pomagalo.

On: Vojaških obveznosti sem bil končno prost šele 1947. Zaposlil sem se v tovarni v Žireh in doživljal podobna zapostavljanja kakor žena. Ničkolikokrat sem bil »tisti prokleti fašist«. Četudi sem kdaj zaslužil delovno priznanje ali denarno nagrado, so me iz znanih razlogov obšli. Najhuje pa je še prihajalo za menoj. Ni čudno, da sem bil duševno prizadet in obremenjen z živčnimi napadi. Pri umikanju pred Sovjeti je čisto zraven mene eksplodirala granata »Stalinovih orgel« in so me odnesli v bolnišnico. Žena in družina so zelo trpeli ob meni. Šele po preselitvi v Nemčijo sem se nekako umiril. Tukaj smo se čutili sprejete, priz-

Slavljenca skupaj z župnikom Pavlom

nane. Sedaj imava urejeno družinsko življenje in sem ponosen na najinih četvero otrok, desetero vnukov in dvoje pravnukov. Smo srečna družina.

Mar sedaj po 40 letih še gledata na Nemčijo kot na »grenko tujino« in »mačevo«, na domovino pa po znanem pregovoru »Ljubo doma, kdor ga ima« ali »Domovina, ti si kakor zdravje«.

On: Kakor smo videli, zna tudi domovina biti mačehovsko grenka. Vendar sprva sam nisem imel posebne želje po Nemčiji. Treba je bilo oskrbeti četvero šoloobveznih otrok, jih pripraviti na poklic in vse drugo. Toda žena me je nagovorila: Ti se boš znašel v nemškem prostoru. Kaj če bi se začasno tam zaposlil in bi si v Sloveniji zgradili svoj domek. Da si ne bi kdaj očitil, da sem imel premalo poguma, bil premalo požrtvovalen za svojo družino, sem se odločil. 28. junija 1962 sem že imel turistično vizo v žepu in odpotoval sem v Schw. Gmünd s 50 DEM v denarnici. V začetku je šlo zelo trdo. Po dveh letih sta prišli za mano žena in hčerka. Ostale tri sem pustil doma, kar je bilo za vse nas zelo boleče.

Ona: Prva leta tukaj me je tako mučilo domotožje, da sem duševno zbolela. Zatekla sem se k psihiatru. Zmajeval je z glavo: »Frau Bajt, ni pomoči. Morali bi se vrniti v domovino.« Vsak mesec sem komaj

naš zdomski kulturnik Marko Kremžar v neki reviji: »Kaj mi pomeni Slovenija? Slovenija je predvsem stvar zavesti in srca. Slovenstva ne morete vezati ne na kraj bivanja ne na kraj rojstva. Slovenija zato v mojih očeh postaja vedno bolj prostrana in manj na ozemlje vezana stvarnost, podoba pestre in razgibane vesoljne Slovenije brez meja.« Midva z mojo ljubo ženko in mamico Lojzko sva in ostaneva DRŽAVLJANA SLOVENIJE BREZ MEJA.

Obema v imenu rojakov še enkrat prav pristrčno čestitam ob 60. obletnici svete zakonske zveze in »da bi še dolgo živela, potem pa hkrati in na hitro oba srečno umrla in začela v naši pravi Domovini srečno uživati sadove svojega zvestega krščanstva in slovenstva«.

On: Hvala, ata župnik! Večkrat rečem ljubemu Bogu: »Če naju ne misliš odpoklicati oba skupaj, naj raje prej umrem jaz, ker ženska se lažje znajde brez moškega kot moški brez ženske.« Mar ni res?

Pogovarjal se je ata župnik Pavel Uršič

pričakala slovensko mašo in z njo duhovnika g. Cirila Turka. Zelo uvideven in človeški se je nenehno zanimal za naju in za moje reve. »Ja, ja, Lojzka pa spet sanja o svojih gorah!« Udeleževala sva se vseh slovenskih prireditev od binkoštnega srečanja do vinske trgate in še kaj. K nama so pogosto zahajali naši osamljeni možje in fantje. Mnogim sva nadomeščala starše. No, po tolikih letih sem se kolikor toliko privadila tudi jaz. Še posebej sedaj, ko so nama v največjo uteho najini čudoviti vnuki.

Skoraj bi pozabili na naše najvažnejše vprašanje: kako se vidita kot kristjana in kot Slovenca?

On: Naj odgovorim kar za oba. Po krščansko sva živela, živiva in bova živela in umrla, če Bog da. Skozi vse fronte in v ujetništvu sta me spremljala moja mašna knjižica in rožni venček. Kot najdragocenejšo družinsko svetinjo sem ju podaril svojemu najmlajšemu sinu za spodbudo in spomin na atove najtežje ure življenja. Naj otroci vedo, da je v največjih težavah božja pomoč najbližja. In v naši družini je bila molitev in nedeljska maša vedno na prvem mestu. – Nato: Pri nas smo in ostanemo zavedni Slovenci. V družini smo vedno govorili slovensko. Najini otroci naju po telefonu vedno nagovore le po slovensko. Tukaj v Schw. Gmündu sem že 40 let in se počutim kot v svoji drugi domovini Sloveniji. Doživljam podobno, kot je zapisal

*Blagoslovljeno
doživljanje božičnih
skrivnosti in srečno*

v letu 2003

Vam želita

uredništvo Naše luči

in Rafaelova družba

Cerkev kot zvezda vodnica

Ni božiča brez zvezde repatice. Tudi v najmanjših jaslicah ima svoj nenadomestljivi prostor. Zvezda vodnica, ki so ji sledili trije modri, je obstala nad Betlehemom. Prav kakor je zapisal prerok: »In ti, Betlehem, dežela Judova, nikakor nisi najmanjši med Judovimi voditelji; iz tebe bo namreč prišel vodnik, ki bo pasel moje ljudstvo Izraela« (Mt 2,6).

Ne pridemo do Odrašenika, če ne gremo na pot iskanja. To nam želi povedati svetopisemska zgodba o treh modrih ali ljudsko rečeno, treh kraljih. Kristjan je vedno na poti iskanja, na poti h Kristusu, ki tako kot nekoč prihaja na ta svet v podobi otroka in največkrat tam, kjer ga najmanj pričakujemo. Cerkev nas želi pripraviti na to pot in nas spremljati. Naše duhovne oči usmerja v zvezdno nebo, ki razsvetljuje noč našega človeškega bivanja na zemlji.

V prvih stoletjih krščanstva so cerkveni očetje primerjali Kristusa z jutranjo zvezdo, zvezdo, ki prinaša svetlobo in tudi s prvo večerno zvezdo, ki nad zemljo razgrne čudovito zvezdno nebo. Sveti Hieronim je zapisal, da je Kristus kot jutranja zvezda, ki prežene temo in naznanja dan. Prišel je, da vsem, ki so v temi in pod grožnjo smrtnih senc, naznani zmago dneva, zmago luči, zmago večnega življenja. Sveti Bazilij Veliki pa pravi, da je Kristus tudi prva večerna zvezda, ki v kristjanovem življenju trdno temo in večno noč obupa spreminja v skrivnostno in barvito zvezdno nebo.

Mislec, ki je zelo blizu tem intuicijam in velja za filozofiji kot svetel lik (svetla zvezda), Immanuel Kant, je rekel: »Pogled v otroške oči, pogled v zvezdno nebo in moralni zakon v meni, to troje ... to troje je nekaj najlepšega na svetu« (prosto podano: ZŠ).

V svetovni literaturi, zlasti v pesništvu, je zvezda podoba za močno ljubezen. Ti si moja zvezda! Tako slišimo večkrat tudi v pogovornem jeziku. Razsvet-

tljuješ mojo noč! Vse, kar vidimo na nebu, je na nek način tudi v nas samih. Zvezdno nebo, ki nas tolikokrat navdihuje, je tudi v naših globinah. Je kakor čudoviti pajčolan našega srca. Je vir našega najglobljega hrepenenja, hrepenenja po Bogu. Kristus nas kot prva večerna zvezda uvaja v svet, ki nas presegga, je naša pot do zvezdnih višin božje skrivnosti.

Še nekaj se mi želi zapisati. Nekaj pomembnega za nas vse, ki smo zdoma. Ko se ozremo v zvezdno nebo, vemo in čutimo, da so to iste zvezde, ki svetijo doma, v domovini. Toplo nam je pri srcu. Domovina zaživi v nas. In ko se predamo čaru zvezdnega neba, začutimo, da je ves svet naš dom, da je za nas vse ta zemlja, sicer le pikica v neizmernem vesolju, naša prava domovina. Po Kristusovem rojstvu je ta svet postal naša domovina. Kristus je začetek in dopolnitev vsega, kar obstaja. Ni čudno, da so se evangelistu Janezu ob misli na Kristusovo rojstvo zapisale besede: »Beseda je bila na svetu in svet je po njej nastal, a svet je ni spoznal. V svojo lastnino je prišla, toda njeni je niso sprejeli« (Jn 1,10–11).

Prišel je, da naznani zmago dneva

Taki smo večkrat tudi mi. S pogledom, uprtim v tla, kjer ni neba, kjer ni zvezd. Kjer tudi ni odrešenja, ampak le suženjsko pehanje za svoj standard, za svoj položaj, za svoje priznanje. Takrat tudi Kristusa ni z nami. »Tistim pa, ki so jo sprejeli, je dala moč, da postanejo Božji otroci, vsem, ki verujejo v njeno ime in se niso rodili iz krvi ne iz volje mesa ne iz volje moža, ampak iz Boga« (Jn 1,12–13). »Rojeni iz Boga« smo le takrat, če smo z njim. Če ga z očmi vere uzremo na nebu našega srca, če ga vidimo v globinah naše duše in če tako, kot so to storili trije modri, gremo na pot. Odprti za skrivnostno govorico znamenj, ki nam jih pošilja na našo življenjsko pot.

Cerkev so po Kristusovi zamisli vsi tisti ljudje, ki nam pomagajo upirati pogled k zvezdam, v tisto prostrano, neskončno božje obzorje, kjer smo zapisani tudi mi. Če ima Bog vsakega izmed nas, tako kot pravi eden od njegovih prerokov, zapisanega na obeh dlaneh svojih rok, nas zagotovo vidi tudi kot svetle zvezde na plašču svojega veličanstva. Tako dragoceni smo v njegovih očeh!

Zvone Štrubelj

Luč v temi

V velikih mestih si mnogo ljudi služi kruh tako, da s svojimi spretnostmi zabavajo druge. Srečuješ jih na krajih, kjer gre mimo veliko ljudi. Najpogostejši so večletni glasbeniki, pa tudi lutkarji, rokohitrci, umetniki in drugi.

Nekega dne sva se z znanko peljala z vlakom podzemne železnice. Pogovarjala sva se o vsakdanjostih in si tako ne preveč uspešno skušala popestriti enoličnost vožnje. Tedaj pa sta v vagon vstopila dva moža, eden z violino, drugi s harmoniko. Veselo sta zaigrala in vnesla nekaj vedrine na zdolgočasene in utrujene obraze potnikov, ki so se v večernih urah vračali domov. Ko sta odigrala, je eden od godcev šel po vagonu, da bi v svojo čepico nabral nekaj drobiža hvaležnih poslušalcev. Toda ljudje se zanj niso več mnil. Le tu in tam je kdo vrgel v čepico droben kovanec. Verjetno smo si skoraj vsi mislili: "Lepo sta zaigrala, toda nismo vaju vabili. Vam podobnih je preveč, da bi vsakemu kaj podarili."

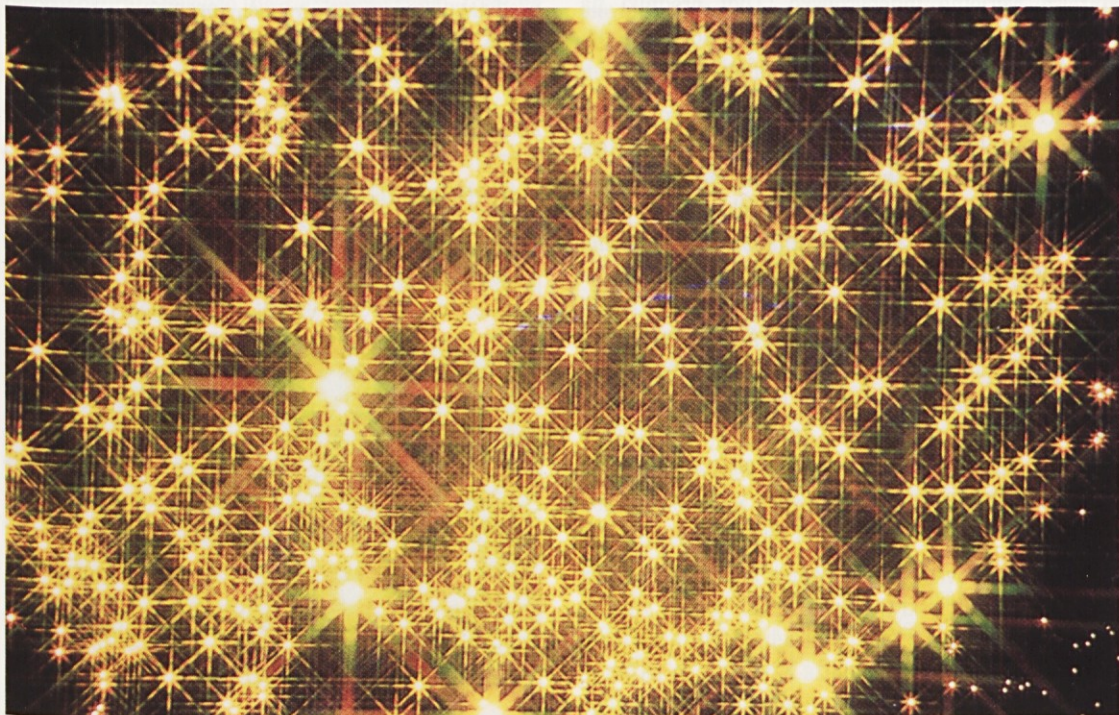
Tedaj pa sem s svoje levice zaslišal glas: "Gospod, prosim!" V prvem trenutku se za to nisem zmenil, toda prošnja se je ponovila. Ozrl sem se in zagledal mladeniča s temnimi očali, pod čigar sedežem je mirno počival velik črn pes. Mladenič je proti meni stegoval roko, v kateri je držal nekaj kovancev. Bil je slep. Ker ni vedel, če sem ga slišal, je ponovil: "Gospod, prosim, če izročite ta denar glasbenikom."

Slepemu mladeniču je glasba vlila v življenje nekaj svetlobe in želel se je zahvaliti za ta dar, ki smo ga drugi prejeli v enaki meri, a ga nismo sprejeli na enak način.

"In luč sveti v temi, a tema je ni sprejela" (Jn 1,5). S temi besedami je evangelist Janez slikovito zaobjel človeško bedo. O tem posebej razmišljam v mesecu decembru, v času pred božično-novoletnimi prazniki, ko so ulice in izložbe nasičene s svetlečimi okraski. Luči vsepovsod privlačijo poglede in kar hudo nam je, ko mine praznični čas ter nam znova spregovori tema dolgih zimskih večerov in noči.

Slepi mladenič pa mi je pokazal svojo luč, drugačno luč. Njegov svet ni razsvetljen na tak način kot moj, ker vanj ne vstopajo podobe, ki jih more zaznati oko. Njegov svet je jasen, ker se veseli tudi redkih svetlih odsevov življenja in se zanje zahvaljuje.

David Taljat

Pehtra baba in divja jaga

Ali veste, da ima beseda »baba«, ki v našem času pomeni samo neprijazno poimenovanje ženske, svoj izvor v poganskih časih? Tako so namreč nekoč poimenovali ženska demonska bitja, ki so se pojavljala ob koncu dvanajstih skrivnostnih demonskih noči po zimskem kresu med božičem in tremi kralji.

Pehtra babo poznajo predvsem na Koroškem in na Gorenjskem v Zgornji Savski dolini, večini Slovencev pa je postala znana šele po filmu Kekec. Ime Pehtra izvira pravzaprav iz nemškega poimenovanja za isto pogansko verovanje. Perahta ali »Pernacht« se je pojavljala pri Nemcih ob koncu dvanajstih skrivnostnih noči, ko je noč najdaljša. Koroški Slovenci so to ime dodali k slovanskemu imenu »baba«. Verovanje v demonske moči v najdaljših nočeh pa je še mnogo starejše, verjetno indoevropsko. Tudi predniki na našem sedanjem ozemlju, Kelti in Iliri, so to že poznali, čeprav ne vemo, kako so oni to imenovali.

Po stari ljudski veri v tem času človeka ogrožajo različne temne sile, hudi duhovi in besi. Z raznimi čarodelnimi sredstvi jih je človek že od nekdaj skušal odvracati od sebe, da bi se obvaroval škode. Že v predkrščanski dobi jih je človek odganjal z vodo in ognjem, s kropljenjem in kajenjem. Ta starodavni namen kajenja je v krščanski dobi dobil krščanski značaj, ponekod, posebno na Koroškem, pa še zdaj pravijo, da pokropijo in pokadijo svoje domove zato, da ne pride k hiši Pehtra baba. Pravijo, da se je bati hudega, če bi pozabili pokaditi in pokropiti za praznike. Tudi črke +G+M+B, ki se ob prazniku svetih treh kraljev zapišejo na vrata s križci in novo letnico, varujejo po stari koroški veri pred Pehtra babo in hudimi duhovi.

Po ljudski pripovedi je bila Pehtra hči krutega kralja Herodeža. Ko ji je kraj Herod zaradi lepega rajanja obljubil, da ji bo dal, kar si poželi, je po materinem nasvetu zahtevala glavo Janeza Krstnika. Za kazen je bila zacoprana v grdo Pehtra babo in mora zdaj z divjo

jago rajati po vsem svetu. Pravijo, da se Pehtra klati po naših krajih ob koncu dvanajstih noči. V ljudskih pripovedkah nastopa kot voditeljica duš, ki ne najdejo pokoja na onem svetu. Zlasti na »pernahta«, okoli praznika svetih treh kraljev, vodi Pehtra tako imenovano »divjo jago«. Pehtri sledijo v sprevodu nerešene duše v živalski podobi. Po poznejši, delno krščanski razlagi, naj bi to bile duše nekrščenih otrok.

Vera v divjo jago je ponekod na Koroškem še danes živa. Pravijo, da se divja jaga pojavi tako, da zaslišiš nad seboj šum in hrup, tuljenje in cviljenje, vmes pa človeške glasove. Če si na vozni poti, se moraš uleči z obrazom na zemljo v desni tir, roke pa skleniti nad glavo. Potem se ti nič ne zgodi. Slišal boš njen glas: »Lani sem dala, letos sem vzela.«

Ponekod na Koroškem je iz tega nastala navada, da gre skupaj s koledniki tudi Pehtra Marjeta. Vendar ne kot stara ženska, ampak kot lepa deklica, oblečena v ziljsko narodno nošo. Pred koledniki nosi razsvetljeno zvezdo. To je tako imenovana »svetla Pehtra«, ki ne predstavlja nekaj slabega, demonskega, ampak nekaj dobrega. Spet drugod pa spremlja parkeljne kot grdo našemljena ženska, ki ji prav tako pravijo Pehtra Marjeta. Tako pooseblja Pehtra dve nasprotni strani: nekaj hudobnega in nekaj dobrega. Po vsej verjetnosti je poskušalo krščanstvo iz poganske hudobne Pehtrre, predstavnice demonskih moči, spremeniti v nekaj dobrega, v predstavnico dobrote, ki izvira iz Boga in je močnejša kot demonske sile pekla.

J. Modic

Štajerski fižolov golaž

Poleg fižola potrebujete še nekaj prekajenega in nekaj svežega svinjskega mesa, mast, štiri čebule, dva stroka česna, žličko paprike, dva lovorova lista, korenček in malo paradižnikove mezge. Ko se fižol kuha, sesekljamo čebulo in česen, narežemo meso in nastrgamo korenček. Na masti prepražimo čebulo in česen, nato dodamo še vse ostale začimbe in meso ter dušimo, dokler se meso ne zmehča. Nato stresemo k mehкому fižolu, solimo in skupaj prevremo, tik pred koncem pa dodamo še paradižnikovo mezgo.

Ta golaž zelo dobro tekne, zlasti še, če ga zalivamo z mladim rdečim vinom (modro frankinjo, modro portugalko, žametno črnino).

50 let duhovništva msgr. dr. Janeza Zdešarja

Na prvo adventno nedeljo leta Gospodovega 2002 so se rojaki iz Münchna udeležili slovesnosti zlatomašniškega jubileja njihovega dolgoletnega izseljenskega duhovnika in prijatelja msgr. dr. Janeza Zdešarja. Najbrž res ni rojaka v Evropi, ki ne bi poznal našega zlatomašnika, ki je pred petdesetimi leti, natančneje 10. 10. 1952, prejel v Rimu mašniško posvečenje in se podal skupaj z Bogom in zaupanimi mu verniki na pot vere.

Kot kaplan je najprej dve leti deloval v kraju Wolfsberg na avstrijskem Koroškem, leta 1958 pa je nadpastirjevo pismo dokončno zaznamovalo njegovo duhovniško poslanstvo. Škof Rožman mu je iz Amerike jasno pokazal na novo nalogo slovenske Cerkve in svojo osebno prošnjo izrazil takole: 'Odločil sem se, da naprosim Vas, da greste za izseljenskega duhovnika v Nemčijo.' In takoj se je odpravil med rojake v Porurje, v Oberhausen in Essen, kjer je deloval v letih od 1958 - 1961. Delo je začel iz nič, zaoral na globoko, zbiral in organiziral Slovence, da so stopili skupaj, trkal na vsa možna vrata za podporo svojemu delu, zbiral naslove, spodbujal, prosil ... Iz severne Nemčije ga je delo klicalo na jug, dokler ni prispel na Bavarsko, kjer je v Münchnu v letih 1961 do 1965 deloval kot župnik slovenske župnije, kasneje pa kot izseljenski duhovni pomočnik tja do leta 1993. Vmes je bil vseskozi aktiven povezovalac tako slovenskih rojakov kot tudi svojih sobratov duhovnikov v izseljenstvu, ki so ustanovili Zvezo slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi.

Rojaki so se v velikem številu udeležili slovesne "zlate" svete maše.

Kako veliko zaupanje so imeli njegovi sobratje v njegovo delo in zvestobo, potrjuje tudi dejstvo, da je bil kar petkrat izvoljen za predsednika in voditelja omenjene duhovniške zveze, kar predstavlja 15 let vodenja slovenske izseljenske pastorale v Evropi. V letih 1961 do 1993 pa je bil tudi delegat slovenskih izseljenskih duhovnikov v Nemčiji.

Povsem upravičeno lahko zapišemo, da je bil zlatomašnik msgr. Janez Zdešarj začetnik slovenskega zdomskega dušnega pastirstva v Nemčiji po zadnji vojni in da se lahko opazijo danes sadovi njegovega dela na vsakem koraku. Čeprav mu življenje v viharjih vojnih letih ni prizaneslo s trpljenjem in težkimi preizkušnjami in razmere v povojni Evropi niso bile urejene tako kot danes, se zelo rad spominja svoje prehojene poti in svoje izkušnje deli tudi naprej.

Slovenski rojaki iz Münchna, sosednjih župnij na Bavarskem in tudi drugi od blizu in daleč, ki so se udeležili slovesnosti zlate maše in dodobra napolnili veliko cerkev sv. Duha, ki leži v središču bavarske prestolnice, so bili na prvo adventno nedeljo živ dokaz, da slovenski rojaki na tujem znajo ceniti delo slovenskih duhovnikov in da so hvaležni Cerkvi na Slovenskem za vse njeno poslanstvo, ki ga je opravila na različnih koncih sveta v dobro našega človeka.

Staro in novo

Pa je tu, novo leto! Vsem zdravja in sreče, dobrih ljudi in blagoslova v njem! Tu je tudi nov predsednik države: dr. Janez Drnovšek. Čestitke zmagovalcu z željo, da bi bil res predstavnik in povezovalc vseh Slovencev doma in po svetu, vernih in nevernih, svojih volivcev in onih, ki so dali svoj glas njegovi tekmici Barbari Brezigar.

Neverjetno visoka podpora Brezigarjevi kaže, da si Slovenci želimo sprememb, Drnovškova izvolitev pa, da smo previdni in konzervativni. To niti ni nič čudnega, saj je nenormalno velik del volilnega telesa v tretjem življenjskem obdobju, stari pa nismo navdušeni – in to je naravno – nad spremembami. In vendar bo moral Drnovšek predsednikovati drugače kakor njegov predhodnik Kučan. Ta je kot preverjen partijski kader, zvest svojim botrom Mačku, Ribičiču in Dolancu, vladal v ključu razrednega boja. Le da se ta boj ni odvijal med komunistično gosposko in delavci, ki jih je izkoriščala, ampak proti vernim, Cerkvi in Slovencem po svetu. Po starem načelu: »Deli in vladaj!« se je Kučan obdržal na oblasti skoraj dvajset let. Ceno za to pa smo plačevali državljani, ki smo zaradi njegovega načina vladanja med seboj sprti, razdeljeni vse do danes.

Zanimivo je bilo slediti televizijskim soočenjem predsedniških kandidatov. Tokrat se je prvič zgodilo, da niso bile v središču razprav teme, ki nas delijo, marveč tisto, kar nas povezuje in je usodno za nas in našo prihodnost. Preprosto povedano, izkazalo se je, da je mogoče živeti brez sporov ... in Kučana, ki jih je podžigal. Ta je sicer napovedoval v dr. Drnovšku kontinuiteto, po domače: po Kučanu Kučan, a ga je že ton volilne kampanje postavil na laž. Zato si drznem upati, da bo Drnovšek, sicer kandidat kontinuitete, najlažje prekinil z njo. Vsakega drugega bi kontinuiteta poskušala diskreditirati tako kakor Bajukovo vladno ali predsedniškega kandidata dr. Arharja, očeta trdnega tolarja. Ob Drnovškovih dejanjih pa bo razdvojen: ga naj podpira ali ovira? Tako se bo razdelila, razpršila in izgubljala moč. Predsednik pa bo imel zato več

možnosti, da bo res predsednik vseh Slovencev.

Res je, da doslej Drnovšek kot predsednik vlade ni pokazal posebnega posluha za Slovence po svetu, čeprav ustava zavezuje oblast k skrbi za slovenski življenjski prostor zunaj slovenske države.

Tudi v predsedniški kampanji jim ni posvetil pozornosti za razliko od Brezigarjeve, ki jim je edina od kandidatov poslala pismo in izrazila zanimanje zanje. To, kar je zapisala Brezigarjeva, more biti dobrodošla popotnica novemu predsedniku za odnose do naših po svetu. »Dragi rojaki,« je zapisala Brezigarjeva, »v Sloveniji nas ni malo, ki cenimo in globoko spoštujemo Vašo zvestobo naši skupni kulturi in skupni domovini. Veliko pa še moramo storiti, da bodo ti stiki plodnejši in v gospodarskem in kulturnem prežemanju tudi učinkoviti ... Slovenija mora postati za vse svoje državljane, pa tudi tiste, ki to niso, pa se čutijo z njo povezani, skupna domovina. In to ne glede na to, kje živijo, kakšni so njihovi nazori in politična prepričanja. Na začetku 21. stoletja je prišel čas, ko moramo prenehati z delovanjem proti nekomu ali nečemu, kakor smo to počeli v nemirnem stoletju, ki je mnoge naše ljudi zaradi ekonomskih ali političnih vzrokov prisililo, da so zapustili svoja domovanja. Čas je, da začnemo vsi skupaj delovati za nekaj. To pa je naš skupni slovenski dom ...«

Če bo dr. Drnovšek znal od svoje tekmice pobrati najboljše in to združiti s svojimi izkušnjami, se zna zgoditi, da bomo Slovenci prvič v zgodovini dobili predsednika, ki ga bodo vsi imeli za svojega. Pogoj vseh pogojev za to pa je, da se osvobodi spon in dediščine kontinuitete, da ne bo Kučan po Kučanu. In prav sedaj, ko se vključujemo v Evropo, potrebujemo predsednika vseh Slovencev, da bomo složni, čeprav različni, kos izzivom, ki čakajo slovenski narod v skupnem evropskem domu. Bo Drnovšek to zmožni in znal? Na začetku njegovega mandata so dovoljeni vsi upi. Ker pa se drevo pozna po sadovih, bomo morali še nekoliko počakati. Zato s krščanskim optimizmom novemu naproti.

Drago Karl Ocvirik, cm

Janez Zdešar

CERKEV NA SLOVENSLEM V PRIMEŽU TOTALITARIZMOV (FAŠIZMA, NACIZMA IN KOMUNIZMA) IV. del

Prva leta po vojni

Takoj po »osvoboditvi« je bil položaj Cerkve v Sloveniji zelo težak.

Preganjanje je Partija po 1945 izvajala na vseh slovenskih ozemljih, tudi takih, kjer so tudi okupatorji Cerkev preganjali, in se torej niti ni mogla – ne duhovniki ne verniki – »pregrešiti« s kakršnimkoli medvojnim izdajalstvom, kolaborantstvom in podobnim (na Gorenjskem, Štajerskem).

Po podatkih, ki jih v svojih raziskovanjih o tej dobi podaja zgodovinarica Griesser-Pečarjeva in jih tu navajam, je ob koncu vojne 275 svetnih duhovnikov in redovnikov zapustilo domovino, 185 duhovnikov ljubljanske škofije in 24 iz mariborske. Strah in izkušnje dveh prejšnjih totalitarizmov so jih gnale v tujino.

Nova revolucionarna oblast je hotela s Cerkvijo čimprej radikalno obračunati. Že maja 1945 je začela množično zapirati duhovnike in redovnike.

Od osvoboditve do konca leta 1955 je bilo sodno kaznovanih najmanj 319 duhovnikov, od tega na različne zaporne kazni 266 duhovnikov, v skupnem seštevku najmanj 1156 let (številke niso dokončne, ker ni podatkov za 13 duhovnikov), 47 duhovnikov je bilo sodno kaznovanih z denarnimi kaznimi v skupnem znesku 1.004.725 din. Smrtna kazen z obešenjem je bila izvršena enkrat, trije duhovniki so bili ustreljeni. Ta statistika ne upošteva 15 domobranskih vojnih kuratov, 12 so jih Angleži vrnil v Jugoslavijo maja 1945, tri je oblast zasegla še v Sloveniji in jih brez sodbe umorila.

Pregled upravno kaznovanih duhovnikov v tem obdobju (1945–1955) kaže, da je bilo kaznovanih 1033 duhovnikov, od tega 969 z denarnimi kaznimi v skupnem znesku 3.358.350 din. 64 duhovnikov je bilo kaznovanih na krajše zaporne kazni v skupnem seštevku 946 dni.

Do srede sedemdesetih let je bilo aretiranih ok. 500 duhovnikov in redovnikov. V poznejših letih, vsekakor po protokolu z Vatikanom, so prevladoval administrativne kazni, sodnih je bilo vedno manj.

Na navedene številke je treba gledati z vidika celotnega števila duhovnikov v tistem času. Leta 1959 je bilo v ljubljanski škofiji 333, v koprski 111 in v mariborski (1969) 353 duhovnikov, skupno torej 797 (NB: številke sicer nihajo, a bistveno ne spremenijo razmerij). Nekoliko posplošeno rečeno: ni bilo duhovnika, ki ne bi bil kdaj obsojen, kaznovan, preganjan ...

Po doslej znanih in nepopolnih podatkih je bilo med okupacijo, revolucijo in nato porušeni, požgani, poškodovani ali nacionalizirani najmanj 332 cerkva, kapel, samostanov, cerkvenih zgradb in šol ...

Z nacionalizacijo 1945 je revolucionarna oblast odvzela Cerkvi sredstva za njeno vzdrževanje, istočasno pa prepovedala nabirke v cerkvah za vzdrževanje duhovnikov in cerkvenih objektov. Poleg tega so duhovniki za opravljanje svoje dušnopastirske dejavnosti morali dobiti dovoljenje pristojnih političnih oblasti.

Ker je nova oblast ignorirala lojalnostni izjavi ljubljanskega generalnega vikarja Ignacija Nadraha z dne 15. maja 1945 in izjavo predstavnikov ljubljanske duhovščine z dne 1. julija 1945, sta tudi oba predstavnika Cerkve na Slovenskem, Anton Vovk za ljubljansko in Ivan Jožef Tomažič za mariborsko škofijo, podpisala skupno pastirsko pismo jugoslovanskih škofov, v katerem očitajo vladi odkrito proticerkveno politiko. Reakcija na pastirsko pismo je bila ostra zlasti v Sloveniji. Oblasti so skušale s fizičnim (atentati na duhovnike) in psihičnim nasiljem (mučna nočna zasliševanja in osamitve v zaporih) zlomiti duhovščino. Začelo se je obdobje številnih procesov proti duhovnikom, ki so bili obsojeni na drastične zaporne kazni. Proticerkvena gonja v sredstvih javnega obveščanja se je stopnjevala v fizično nasilje proti duhovnikom.

Šele z zakonom o pravnem položaju verskih skupnosti, 22. maja 1953, je oblast formalnopravno priznala Cerkev kot svojega sogovornika. Po letu 1953 je bilo precej duhovnikov izpuščenih iz zaporov, goriškemu apostolskemu administratorju Mihaelu Torošu so dovolili ustanoviti dijaški internat v Vipavi, liberaliziral se je tudi odnos do verskega tiska. Mariborski in ljubljanski škof sta smela obiskati Rim in se udeležiti zasedanj drugega vatikanskega koncila.

Jugoslovanski škofje so že leta 1960 predlagali osrednji vladi v Beogradu ponovno vzpostavitev diplomatskih odnosov s Svetim sedežem. Leta 1963 je prišlo do tajnih pogajanj med obema stranema, ki so se končala s podpisom protokola leta 1966.

Po letu 1966 je jugoslovanska oblast do katoliške Cerkve vodila dvojno politiko. Osrednja državna oblast si je intenzivno prizadevala v tujini ustvariti pozitivno podobo urejenih odnosov med Cerkvijo in državo v Jugoslaviji in v tem času tudi dejansko ublažila vrsto perečih vprašanj. Na lokalni ravni pa so verniki ostali »državljeni drugega razreda«. To je prihajalo do izraza zlasti v zahtevi po »moralno-političnih kvalitetah« vodilnih uslužbencev v državnih službah in v zahtevi po »nevtralnih in znanstvenih« šoli, kar je z drugimi besedami pomenilo, da mora šola postati marksistična in ateistična. V tem pogledu stvari ni spremenil niti zakon o pravnem položaju verskih skupnosti, ki ga je Slovenija sprejela 26. maja 1976. Kljub ustavnemu zagotavljanju popolne verske svobode, prepovedi omejevanja verskih pravic in razpihovanja verske nestrpnosti je ostala v veljavi prepoved dušnopastirskega delovanja v bolnišnicah, vojski in zaporih. Nadaljevala pa se je protiverska in proticerkvena propaganda v šolah, ljudski milici in vojski.

Nov način preganjanja: diferenciacija

Najhujše orožje v rokah Partije pri preganjanju Cerkve, škofov, duhovnikov in vernikov po 1945 je bila diferenciacija: navzven komaj zaznavna oblika preganjanja, a obenem najbolj poniževalna in najučinkovitejša.

Beseda diferenciacija pomeni »razločevanje«, »razlikovanje«, in je v marksistični terminologiji dobila svoj specifični pomen. Gre za načrtno ustvarjanje nesporazumov pri nasprotnikih, sejanje razdora, izigravanje in razbijanje enotnosti.

Predmet diferenciacije je predvsem organizirani idejni nasprotnik oz. sloj in družba, ki ji pripada, konkretno slovenski kler.

Cilj diferenciacije je razbiti edinost klera, to je povzročiti medsebojno nezaupanje, poglobiti zavist, doseči razkol, končni cilj pa razkroj in uničenje oz. samouničenje Cerkve.

Sredstva diferenciacije so bila zastrahovanja, pritiski, grožnje oz. obljubljanje pomoči, prednosti in privilegijev ter infiltracija vohunov in pridobivanje vohljačev – temu so rekli »vrbovanje«. Zadelo je zlasti duhovnike,

ki naj bi kdaj kaj nemoralnega zagrešili in jih je sedaj Partija pod psihičnim pritiskom izrabljala. Udba jih je v zaslišanih »obdelovala«, kot so temu sami rekli, dokler niso klonili in podpisali izjave o sodelovanju.

Diferenciacija je spodkopavala cerkveni nauk, zlasti socialni, in med klerom rušila cerkveno edinost. Bila je orožje, usmerjeno na srce Cerkve.

Diferenciacijo – ki je v taki dodelanosti nista poznala niti fašizem niti nacizem – je za razdor med duhovščino partija uporabila že avgusta 1944 v »Spomenici slovenskemu kleru«, napisani in podpisani od 10 »aktivnih partizanskih duhovnikov«, med njimi Lampreta in Šmona.

Zapisali so:

»Program OF je krščanski, edino v tem (programu) je mesto za vse poštene duhovnike! ... fašistov in narodnih izdajalcev ne moremo priznati kot 'sobrate v Kristusu'... jih moramo soditi tudi pred cerkvenimi sodišči, laike izobčiti, škofove, duhovnike in klerike pa suspendirati! ... Nad vsem bodočim delovanjem Cerkve ... pa naj nova ljudska oblast budno čuva!« Delitev duhovnikov med poštene, tj. predane ljudski oblasti, in nepoštene, tj. narodne izdajalce, je očitna. Zahteva o suspendiranju škofov pa je jasen poskus upora proti škofom in razdvajanje škofov od duhovnikov in nasprotno med revolucijo.

Po revoluciji je proces diferenciacije vodila in nadzorovala t. i. že v jeseni 1944 od SNOS-a po nalogu Kidriča osnovana Verska komisija, ki je imela v letih svojega delovanja različne nazive. Za dosego svojih ciljev se je posluževala – l. 1949 ustanovljenega – Cirilmetodijskega društva (CMD) katoliških duhovnikov, nad vsem pa je bedela Udba. V poročilu za leto 1950 – verjetno ga je sestavil Zdenko Roter – je kot glavna smer njenega delovanja navedena diferenciacija duhovščine na lojalno in nelojalno, pošteno in nepošteno, ter s tem tesno povezano delovanje za utrditev in razširitev CMD, zlasti še njenih glasil.

Po ustanovnem občnem zboru 1949 je CMD štel 346, konec leta pa že 500 članov duhovnikov, skoraj polovico slovenskega klera.

Leta 1949 je Sveti sedež predsednika duhovnika CMD Antona Bajta in Lojzeta Lampreta ekskomunicirala. l. 1950 je Jugoslovanska škofovska konferenca izrekla „Non expedit“, ni primerno, l.1952 pa „Non licet“, ni dovoljeno, s katerim so bila duhovniška društva prepovedana. Tega odloka ordinariji v Sloveniji niso ob-

javili v upanju, da se bodo duhovniki sami pokorili, zato CMD formalno ni bilo prepovedano. Pač pa je škof Vovk pred duhovniškim posvečenjem – od vsakega kandidata posamič in osebno – izprosil obljubo, da kot duhovnik ne bo vstopil v CMD.

Mitja Ribičič, član VK, je v notranji partijski informacijski 1953 napisal takole: »Vsa naša politika do cerkve je pravzaprav v bistvu kombinacija raznih diferenciacij; vprašanje poglobljanja najrazličnejših nasprotij, ki nastajajo na eni strani med višjo duhovščino in Vatikanom; nasprotij, ki nastajajo v samem episkopatu, kjer slovenski škofje odigrajo pozitivno vlogo, ker usmerjajo jugoslovanski episkopat v to, da zavzema odločno stališče do dalmatinskih škofov, dalje diferenciacijo med samimi tremi škofi, od katerih mariborski škof igra najpozitivnejšo vlogo kot škof, ki je bil izgnan, z najbolj čisto preteklostjo. /.../ Nadalje imamo diferenciacijo med neorganizirano duhovščino, ki je sovražno nastrojena in na desnici, pa med duhovščino, ki je organizirana v Ciril–metodijskem društvu. Ciril–metodijsko društvo je organizirana sila, v katero je vključena polovica duhovščine in predstavlja izredno močno sredstvo nadaljnje diferenciacije v rimsko-katoliški cerkvi. Osnovni namen diferenciacije in poglobljanja nasprotij pa je seveda izolacija vernikov od določenih klerikalnih vplivov.«

Diferenciacijo je Udba izvrševala z izigravanjem:

- duhovnikov članov CDM proti duhovnikom nečlanom, z različnimi ekskluzivnimi prednostmi: socialno in bol-

niško zavarovanje, razna dovoljenja npr. za verouk in cerkvene nabirke, manjši davki, redkejša sodna preganjanja, milejše kazni ... Tisti v zaporu, ki so stopili v CMD, so dobivali olajšave in bili prej izpuščeni ...;

- duhovnikov v kazenskih deloviščih med seboj: Lenič ...;
- bogoslovcev proti vodstvu bogoslovja: „flašarji“ 1950–1952;
- društva CMD proti škofom: z javnimi protesti, zahtevami, kompromitiranjem pred oblastjo;
- škofov proti škofom: Držečnik, ki ga je že omenil Ribičič; Toroš dobi rezidenco na Kostanjevici, osebni avto in malo semenišče, Grmič, ki poroča oblastnikom;
- škofov proti Vatikanu: Tito 1949: Mi smo se ločili od Moskve, vi se ločite od Rima!
- vernikov proti duhovnikom: Šetinc: verniki ne potrebujejo posrednikov duhovnikov, so odrasli člani Cerkve, naj se sami in direktno pogovarjajo s škofi;
- redov med seboj: Roter: „Protežiramo frančiškane in kartuzijance“ pred drugimi ...;
- profesorjev teologije med seboj: Roter: Cajnkar na liniji CMD proti drugim profesorjem;
- Mohorjevih družb (3) med seboj: Trstenjak proti Hornböcku;
- domače Cerkve v Sloveniji do duhovnikov v emigraciji. S tega področja nekaj osebnih izkušenj – Pogačnik o NL preko Leniča ...

(Se nadaljuje)

(Essen-Eschweiler) Živahen decembrski utrip

V Zavodu sv. Stanislava je nadškof Franc Rode 6. novembra slovesno blagoslovil nove prostore študentskega doma Janeza Frančiška Gnidovca. Ta obsega dva tisoč petsto kvadratnih metrov površine, v nadstandardnih apartmajih pa je prostora za 136 študentov.

Občina Kanal ob Soči je v sodelovanju z novogoriško in italijansko občino Prapetno slovesno predstavila projekt Povezovalna pot treh svetišč: Sveta gora – Marijino Celje – Stara Gora. Z njim so tri znana in dobro obiskana romarska svetišča povezana v edinstven trikotnik treh Marijinih domov. Vsa je mogoče obiskati v enem dnevu z avtobusom ali avtomobilom, označeni pa sta tudi kolesarska pot in pešpot.

Po Ljubljani se je poslej mogoče sprehajati tudi virtualno, s pomočjo računalnika. To uporabnikom interneta omogoča nov portal e-ljubljana.com. Za zdaj omenjeni prikaz omogoča ogled strogega mestnega središča in nudi podatke o gledaliških in kinopredstavah, nakupovalnih središčih, lekarnah, ogledih mesta, turističnih zanimivostih in prenočiščih.

V baziliki Marije Pomagaj na Brezjah je potekala posebna slovesnost ob letu rožnega venca. Zbrani romarji so molili novi – svetli del rožnega venca ter litanije Matere Božje. Ta vsebuje skrivnosti luči: ki je bil krščen v Jordanu, ki je v Kani naredil prvi čudež, ki je oznanjal božje kraljestvo, ki je na gori razodel svoje veličastvo in ki je postavil sveto evharistijo.

V prostorih Slovenskega šolskega muzeja so odprli razstavo z naslovom Begunsko šolstvo v 20. stoletju – naše in pri nas. Razstava prikazuje tri časovno in vse-

(Spittal) P. Peter Opeka pridiga v Marijini kapeli.

binsko različna obdobja, in sicer begunsko šolstvo med prvo svetovno vojno, begunsko šolstvo Slovencev po letu 1945 v Avstriji in Italiji ter begunsko šolstvo konec 20. stoletja v Sloveniji, so sporočili iz Slovenskega šolskega muzeja.

V župniji Kranj-Šmartin so praznovali 1000-letnico. Ob tem je nadškof Franc Rode blagoslovil nov Baragov park in kip. Ta naš svetniški kandidat je bil kaplan v Šmartinu med leti 1824 in 28.

V Bariločah v Argentini je približno 50 ljudi, ki bi lahko volili. Od teh je bilo vpisanih v volilni imenik 35. To so tisti, ki so za to prosili oziroma so volili že od le-

Republiška volilna komisija je v ponedeljek, 18. novembra, na seji med drugim obravnavala problematiko glasovanja na voliščih v tujini in po pošti iz tujine v prvem krogu predsedniških volitev. Sklep je bil, da so bile volitve izvedene pravilno. Ugotovili so namreč, da na diplomatsko konzularnih predstavništvih niso zabeležili nobenih večjih pritožb državljanov. Največ težav naj bi imeli volilci v Argentini. Tam živi najštevilčnejša slovenska skupnost, v tej veliki državi pa je bilo v skladu z novim volilnim zakonom odprto le volišče na veleposlaništvu v Buenos Airesu, kjer je bila letos udeležba v primerjavi s prejšnjimi leti slaba. Tokrat namreč ni bilo letočih volilnih odborov, saj jih zakon ne podpira. Za prihodnje volitve bodo poskušali urediti glasovanje na drugi lokaciji – recimo v Slovenski hiši, saj je bilo slišati, da je sedež veleposlaništva v sedmem nadstropju nekoliko neprimeren. Poleg Argentine na seji volilne komisije o problematiki glasovanja v tujini niso govorili. Predstavniki notranjega ministrstva je povedal, da so veliko naslovov pred volitvami osvežili. Tudi po 10. oktobru so v volilne imenike doma in v tujini vključevali nove zahtevke. Na sam dan glasovanja pa so izdali volilne karte za 162 državljanov, ki so bili izpuščeni iz volilnih imenikov. Izvedeli smo tudi podatek, da je od 4846 Slovencev s stalnim prebivališčem v tujini, ki so vpisani v volilni imenik, le 2424 oddalo glasove po pošti in na diplomatsko konzularnih predstavništvih.

Birokrati so mi onemogočili glasovanje na predsedniških volitvah

ALEXANDRIA/ZDA - Pred nekaj meseci, kmalu po tem, ko sem se preselil v Združene države, sem v enem od prispevkov govoril o sposobni in učinkoviti ameriški državni upravi.

Res je, da je potrebno za ureditev vsake zadeve izpolniti kar nekaj obrazcev, toda ko se prebiješ skozi, so stvari urejene. Poleg tega je človeku mnogokrat prizanešana vožnja ter čakanje pred uradniškimi okenci, saj je stvari mogoče urediti kar preko telefona ali interneta.

Ob letošnjih slovenskih predsedniških volitvah sem se kljub prvotnim pomislekom o neprimernosti mojega glasovanja kasneje vendarle odločil, da bom sodeloval pri izbiri državnega poglavarja, ki načeloma zastopa Slovence tako doma kot po svetu.

V skladu z zakonom sem obvestil Republiško volilno komisijo, da kot slovenski državljani na začasnem bivanju v tujini želim voliti na diplomatsko konzularnem predstavištvu v Washingtonu tako v prvem kot tudi v morebitnem drugem krogu volitev. Na ustreznem obrazcu sem navedel naslov v ZDA, kamor sem želel, da mi Republiška volilna komisija pošlje glasovnico.

Mesečev cikel kasneje, tri dni pred nedeljskimi volitvami, je glasovnica iz Ljubljane prispela - ampak niti slučajno ne v Združene države - pač pa na naslov mojega prebivališča v Sloveniji, ki ga je bilo prav tako potrebno vnesti na tako imenovani inštruktivni obrazec.

Še enkrat - štiri tedne je potrebovala Republiška volilna komisija, da je poslala glasovnico na napačen naslov - iz Ljubljane na Ravne na Koroškem

namesto v Združene države - štiri tedne. Na vse pretege se trudim razumeti logiko omenjenega organa, da državljanu, ki prebiva v tujini in želi v tujini tudi voliti, pošlje glasovnico na slovenski naslov, pa mi nikakor ne uspe.

In zakaj v volilnem imeniku ni tudi naslova iz tujine, če pa sem pred selitvijo na matični upravni enoti začasno odjavil prebivališče v Sloveniji in seveda navedel naslov v tujini? Predvidevam, da državna uprava nima povezanih podatkovnih datotek. Sicer pa tudi če bi jih imela, si v tem primeru ne bi mogla kaj posebej pomagati. Prijazna uradnica se je namreč na vse kriplje trudila v računalniški program vnesti podatke o naslovu začasnega prebivališča v tujini, a ji ni uspelo v celoti, ker program očitno ni narejen za vnos tujih naslovov. Primer - program predvideva maksimalno trimestno hišno številko, moja hišna številka, kot še nešteti drugih prebivalcev ZDA, pa je štirimestna.

Na osnovi povedanega lahko zaključim le, da je slovenska državna uprava neučinkovita, s svojim delovanjem oziroma nedelovanjem pa ogroža obstoj pravne države.

Kar zadeva mene, letošnje volitve za predsednika slovenske države niso regularne. Država Slovenija mi v podobi enega od birokratskih organov ni omogočila oddati glasu za mojega kandidata oziroma kandidatko.

Pa ja, boste rekli, tvoj glas bi pa res kaj spremenil!

In moj odgovor - če se je to zgodilo meni, je povsem verjetno, da se je zgodilo še komu. Vprašanje je le, kakšnemu številu volilnih upravičencev Slovenija ni omogočila izraziti svoje volje?

Glas Amerike - B. Pesjak

ta 1992 naprej. Volilo pa je samo 29 ljudi. Preostali niso prejeli volilnega materiala pravočasno, drugi pa ga sploh niso prejeli, kljub temu da so pravočasno preverili, če je njihov naslov pravilno vpisan v volilni imenik.

*

Slovenija je bila na zadnjem praškem zasedanju NATA povabljen, da se pridruži tej evroatlantski vojaški organizaciji. Kot vse kaže bomo zato v domovini kmalu imeli nov referendum na katerem se bomo odločali o

prejetem povabilu. Razpoloženje v Sloveniji se spreminja iz meseca v mesec, a vse kaže, da bo vladi z aktivno politiko predstavitve prednosti uspelo prepričati državljane, da bodo glasovali za NATO.

*

V Celju je potekal 12. tradicionalni koncert Klic do brote z neposrednim radijskim in televizijskim prenosom. Na njem so nastopili znani glasbeniki, ki so gledalce in poslušalce spodbujali k sodelovanju v akciji darovanja sredstev za družine v stiski.

A N G L I J A

LONDON

Ko pišem to poročilo, se je že izteklo staro bogoslužno leto in smo že krepko v novem cerkvenem letu, saj je za nami že prva adventna nedelja. Tudi letos so prišli ob župnikovih adventnih in božičnih obiskih prvi na vrsto rojaki v Derbyju v Srednji Angliji. Svete maše na prvo adventno nedeljo se je udeležilo kar lepo število ljudi. Še posebno je župnik vesel, ko vidi pri sveti maši tudi otroke, ki so seveda že vnuki naših prvih priseljencev. Zato v Derby še vedno prinese kake darove sv. Miklavž, ki jih pusti že pred svojim godom v Našem domu v Londonu in jih župnik prinese našim derbyjskim otrokom, ki so Miklavževih sladkih dobrot veseli. Za lepo udeležbo pri slovenski maši v Derbyju se moramo zahvaliti dobremu Bogu, ki nas tako rad združuje, in naši dobri in požrtvovalni Ivanki Krajškovi, ki s svojo ljubeznivostjo in dobroto privabi k našemu skupnemu srečanju toliko rojakov od blizu in daleč, ki jih brez njenega povabila morda ne bi bilo blizu. Sveto mašo pa smo tokrat darovali za zdravje naše prav tako dobre in nam vsem drage Ane Škaperjeve. Goreče smo pri maši prosili Gospoda, da bi kmalu ozdravela in se še naprej mogla udeleževati slovenske svete maše in naših skupnih srečanj v Derbyju. Prav tako smo pri maši molili tudi za Ivankino težko preizkušeno pri-

jateljico Pavlo in njeno družino v Sloveniji.

V soboto, 7. decembra, bo slovenska maša za naše rojake v Aberdareu (Wales), kjer jih pride zaradi boleznih in predvsem zaradi odhodov v večnost k slovenskemu bogoslužju vedno manj, pa so zato župniku toliko bolj pri srcu in mu nadvse dragi. Pri maši se ponavadi spominjamo vseh tistih, ki so pred nami odšli v večnost že samo v času mojega (pastoralnega službovanja) župnikovanja v Angliji in Walesu. Spisek le-teh je kar precej dolg. To so bili predvsem zgarani rudarji, ki so umirali za silikozo in drugimi podobnimi boleznimi. Ti, ki so do danes še preživeli, so ali mlajši ali pa z bolj odporno telesno konstitucijo.

Prihodnji praznik Brezmadežne bomo letos obhajali v Londonu v kapeli Našega doma. Ponavadi se svete maše na drugo nedeljo v decembru udeleži večje število londonskih Slovencev kot sicer čez vse ostalo leto. Izjema je velikonočni blagoslov jedil na veliko soboto, ko pa ni svete maše, ampak samo blagoslovni obred in pritegne največje število udeležencev – predvsem takih, ki čez leto nikoli ne pridejo k slovenskim mašam.

Dr. Bernarda Rihar Sekolec je obhajala 90-letnico življenja

Na god sv. Karla Boromejskega, 4. novembra, je naša dobra, nadvse zvesta in vsem priljubljena Slovenka, zdravnica Nada (njeni angleški sosede jo kličejo »Nadia«, mi slovenski rojaki pa »gospa Sekolčeva«) praznovala svojo 90-letnico. Gospa Nada mi je sama povedala, da ji je za njen 90. rojstni dan prva po telefonu čestitala njena rodna sestra, ki živi v Kropi (v Sloveniji) in bo kmalu izpolnila

100 let življenja. Nato so sledile čestitke njene hčerke Milene in vnukov iz Avstralije ter sina Luka in njegovih iz Švice, pa številnih sorodnikov, prijateljev in znancev iz vsega sveta.

Naša gospa Nada se je rodila 4. novembra 1912 v Polhovem Gradcu. Bila je deseti in zadnji otrok očeta Valentina Riharja in matere Franciške Dolinar Rihar. V družini je bilo devet deklet in en fant. Oče Valentin je bil dolga leta polhograjski župan. Po znani svetovni finančni krizi (1929) so se Riharjevi preselili v Vižmarje nad Ljubljano. Nada je hodila na klasično gimnazijo v Ljubljani. Po maturi leta 1932 je odšla na študij medicine. Samo do prvega »rigorosa« je bil ta študij takrat v Ljubljani, nato pa vse do konca v Zagrebu, kjer je Nada diplomirala (doktorirala) že leta 1938.

Za uspešnim študijem je sledilo njeno prvo službeno mesto v ljubljanski splošni bolnišnici. Med drugo svetovno vojno je delala v ženski bolnišnici v Novem mestu, kjer je, čeprav ni bila posebej specializirana za kirurgijo, pogosto morala tudi operirati. Ko je bila v službi v Novem mestu, se je marca 1943 poročila s kapitanom jugoslo-

Zdravnica Nada Rihar Sekolec 90-letnica

vanske kraljeve vojske, Milanom Kranjcem. Milan je padel še istega leta, 10. septembra, prav na dan, ko je rodila hčerko Mileno. Vojni čas je bil zanjo zelo težko obdobje življenja, še dvakrat težji pa je bil zaradi divjanja komunistične revolucije na naših tleh. Področje Dolenjske ji je bilo še posebno izpostavljeno.

Po vojni je bila kot zdravnica vržena na pot begunstva. Tri leta je preživela v begunskem taborišču v Spittal ob Dravi. Mnogi naši ljudje je niso nikoli pozabili kot sposobne in požrtvovalne zdravnice, ki je reševala njihova življenja in življenja njihovih otrok.

Po zaslugi njene škotske prijateljice in dobrotnice dr. Gizele Thompson je 9. aprila 1948 iz taborišča v Spittalu prispela v Anglijo in nato eno leto opravljala gospodinjska dela na Škotskem. Končno je prišla v London, kjer je delala po različnih bolnišnicah. Tukaj se je 1949 poročila s prof. Franjem Sekolcem, ki je postal vdovec prav tako v Novem mestu, ko je v bombnem napadu v septembru 1943 izgubil mlado ženo in dve hčerkici. Ostal mu je samo nekaj mesecev star sin Luka.

Tudi po zaslugi in dobroti dr. Thomsonove, zlasti njene veliko-dušne zapuščine, sta si mogla kasneje z možem v Londonu kupiti lepo hišo v prijaznem okolju v Woodford Green in si tako ustvarila prijeten in gostoljuben dom. Po moževi smrti je gospa Nada hišo prodala in se preselila v naselje upokoencev Village Height, kjer ima svoje lepo oskrbovano stanovanje in kot globoko verna katoličanka z Bogom, predvsem v molitvi in premišljevanju, preživlja častljiva leta svojega življenja, ko sploh ne izgleda, da ima na sebi že

devet križev. Sam bi ji komaj prisodil 60 let – to je pa moja starost.

Naši dobri gospe Nadi kliče naša katoliška slovenska skupnost v Angliji in Walesu na mnoga zdrava in zadovoljna leta, predvsem pa želi obilo božjega blagoslova za ljubo zdravje in vse drugo dobro.

S. Cikanek, župnik

Franc Sedelšak je odšel v večnost

V torek, 15. oktobra, je v Barnoldswicku (Lancashire) odšel v večnost Franc Sedelšak v starosti 76-tih let. Pogreb z mašo zadušnico je bil v torek, 22. oktobra.

Rodil se je 6. oktobra 1926 v Lučah v Savinjski dolini. Med vojno so ga najprej mobilizirali partizani, a je od njih prebegnil k četnikom ali »plavi gardi«. Ob koncu vojne se je s četniki znašel v Italiji, kjer je šel skozi znana vojno-begunska taborišča Forli, Eboli ... in je nato preko Nemčije prispel v Anglijo z ladijskim transportom meseca marca 1948. Najprej je bil na Škotskem, kjer je delal na kmetiji. Leta 1951 pa je odšel nazaj v Anglijo (v pokrajino Lancashire), kjer se je zaposlil v Barnoldswicku v tekstilni tovarni. S svojim zaslužkom si je kupil malo hišo, ki je postala njegov dosmrtni domek,

tam je ves čas svojega begunstva živel in umrl. Nikoli se ni poročil – ne civilno in ne cerkveno. Živel je popolnoma samsko in deloma celo samotarsko življenje. Tudi z našo slovensko skupnostjo v Keighlyju ali v Rochdaleu se ni dosti družil. Pred leti se je invalidsko upokojil, kaki dve leti predčasno – bil je vedno bolj rahlega zdravja.

Na svetu ni imel nikogar drugega kot mamo, ki pa je živela v Lučah. Umrla mu je pred 12-timi leti. Franc je bil dolga leta zelo bolehen. Zanj je tako v bolezni več let skrbel nekaj let mlajši slovenski rojak Franc Lapanja. Spoznala sta se pri delu na Škotskem in se spoprijateljila. Bolehal je za vsemi mogočimi slabostmi in boleznimi. Prestal je celo vrsto operacij: na želodcu, na hrbtenici ... in nazadnje kolka. Vzrok njegove smrti pa je bil končno rak na pljučih.

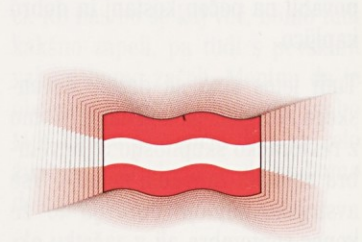
Za odhod v večnost je bil dobro duhovno pripravljen in oskrbljen z zakramenti Cerkve za umirajoče. Vse je prejel še pri polni zavesti.

Naj se naš težko preizkušeni Franc sedaj od vsega zemeljskega trpljenja spočije pri Bogu, v družbi njegove dobre mame in vseh izvoljenih v nebesih.

S. C.

Pokojni Franc Sedelšak

A V S T R I J A

DUNAJ

Praznik vseh svetih, 1. novembra, je res poseben praznik, ki bolj,

Bogato obložen oltar na zahvalno nedeljo na Dunaju

kakor božični in velikonočni prazniki razredči klopi v naši cerkvi. Slovenci masovno odidejo domov na grobove svojih najdražjih ali pa obiščejo katero številnih dunajskih pokopališč, kjer počivajo njihovi dragi sorodniki ali prijatelji. Tako jih je ta dan prišlo samo trinajst k slovenski maši. Kljub temu je bilo bogoslužje s petjem zelo slovesno.

Zvečer se nas je spet osem zbralo v naši cerkvi, kjer smo za duše rajnih zmolili vse tri dele rožnega venca. Po molitvi nas je gospod župnik povabil na pečen kostanj in dobro kapljico.

Tudi letos smo se držali slovenskega liturgičnega koledarja in smo z rektoracko skupnostjo 3. novembra obhajali zahvalno nedeljo. Vse avstrijske župnije opravijo to že konec septembra ali v začetku oktobra. Kot vsako leto smo zelo lepo okrasili cerkev, predvsem pa daritveni oltar obložili s številnimi najrazličnejšimi dobrotami, katere smo potem odpeljali k sestram matere Terezije za revne, brezdomske

ljudi, ki se redno zatekajo k tem sestram »misijonarkam ljubezni do bližnjega«, kot se uradno imenujejo. Bogoslužje je bilo, kot vedno na tak dan, dvojezično. Somaševal je mag. Stane Žlof.

Znan je pregovor, da »svet Martin dela iz mošta vin«. Kakorkoli že, za Martinovo soboto ali nedeljo je treba piti, peti, igrati in plesati. Po stari tradiciji se začne 11. 11. ob 11. uri. Pustni čas, s katerim je nujno povezana zabava v tej ali oni obliki. V soboto, 9. novembra, so v naši dvorani mladi pod tehničnim vodstvom Roberta Balažica pripravili vse potrebno za martinovanje. Vabilu tamburaške skupine so se odzvali res zelo številni rojaki. Dvorana je bila polna. Med večerjo je zaigral tamburaški ansambel. Polke, valčke in stare domače ter tuje popevke so ubirali ves večer Bojan Režonja na harmoniko, Robert Balažic na kitaro, a Niko je basiral s saksofonom. Sonja Bedernjak je sodelovala s petjem. Mlajši in starejši so se zelo radi zavrteli. Plesišče je bilo vedno polno. Skratka, med nami je vladalo prijazno vzdušje in silno veselo razpoloženje, ki je trajalo kar do pol dveh zjutraj.

V adventnem času je že nekaj let t. i. adventno petje na Dunaju. Pri tem že tretje leto sodelujejo tudi slovenski pevski zbori. Letos je sodeloval pri tem petju samo ženski pevski zbor iz Brezovice pri Ljubljani pod vodstvom Sonje Sojer. Pele so na treh krajih na Dunaju. Na prvo adventno nedeljo so bile v gosteh pri nas. Pele so pri maši in po njej priredile kratek koncert. Nato so se mlade žene in dekleta zadržale še dokaj dolgo z nami v dvorani in nam olepšale naše pomašno srečanje še z nekaterimi pesmimi.

Na koncu želimo člani SPC na Dunaju vsem Slovenkam in Slovencem po širnem božjem svetu blagoslovljen adventni čas, radost svete noči in miru, zdravja ter zadovoljstva polno Gospodovo leto 2003.

SPITTAL NA KOROŠKEM

Ker živimo pred vrati Slovenije – za kar nam marsikdo po širnem svetu zavida – imamo zelo živo izmenjavo obiskov z domovino. V dveh urah si že v sredini države ali pri svojih domačih. Enako tudi oni ra-

Pri "maši narodov" v dunajski stolnici smo Slovenci zapeli, da so vsi strmeli.

P. Janez Sever pred grobom slovenskih duhovnikov na spittalskem pokopališču

di pridejo. Če so pred 20 ali 30 leti prišli zaradi nakupa predmetov, ki jih takrat v Sloveniji ni bilo mogoče dobiti, so sedaj bolj prijateljski obiski.

Se pa vedno kaj dogodi, kar zadeva vse Slovence. V marcu je bil povabljen na dobrodelni koncert »za rakom obolelih otrok« tudi znani OKTET SUHA. Priložnost smo izbrali in tudi nam je olepšal bogoslužje prav za cvetno nedeljo kot pripravo na veliko noč.

Kar sredi tedna, v sredo, 12. junija, je v naši Marijini cerkvi maševal svetovno znani misijonar Peter Opeka, ki je bil za akcijo »Koroška vas na Madagaskarju« na poti pri dobrotnikih. Veseli smo bili, da smo ga smeli pozdraviti. Njegovi starši so šli skozi Koroško v širni svet a za kratek čas so bili tudi v Spittalu.

Prvo soboto julija pa smo zvečer pozdravili letošnjega jezuitskega novomašnika, ameriškega državljanca, p. Janeza Severja. Tudi njegovi sorodniki so nekaj let po vojni preživeli v takratnem taborišču, predno so se odpeljali čez veliko

lužo. P. Janez je bil vesel, da je videl te kraje, o katerih je veliko slišal. Spremljal ga je p. Jože Plevnik iz Toronta, ki je kot mlad fant sam doživel to taborišče.

Prav tisti konec tedna je bilo v mestnem gradu mednarodno zborovsko tekmovanje. Po petih letih je bila zopet zastopana Slovenija. Ljubljanskim madrigalistom je žirija, tudi mednarodna, prisodila prvo mesto v kategoriji ljudska pesem. Takih odlikovanj se veselimo tudi tukaj živeči Slovenci.

Celovško stolnico so na zadnjo septembrsko nedeljo napolnili verniki različnih narodnosti, največ je bilo Hrvatov. Z našo navzočnostjo in sodelovanjem smo tudi mi vtisnili svoj pečat na »dan narodov«.

Ko bo ta prispevek že v tisku, bo v mestnem gradu Porcia razstava bibličnih slik akademika Mateja Metlikoviča iz Ljubljane. Odprtja razstave se bo udeležil tudi celovški škof dr. Alojz Schwarz.

Kar zadovoljni pa smo, da naše slovenske skupnosti v tem letu ni obiskala »sestra smrt«.

Majda Starman

BELGIJA in NIZOZEMSKA

V letu 2002 je bilo tukaj rojenih kar nekaj otrok slovenskega porekla. Na žalost nisem bil obveščen o njihovem krstu, zato tudi nimam njihovih podatkov. Vsem družinam skupaj z našimi bralci iz srca čestitam in želim obilo veselja in sreče z njihovimi otročki oziroma vnučki.

BRUSELJ

Do izida te številke Naše luči bo za nami že tretja **slovenska maša** (deloma tudi v francoščini), ki smo jo na novo vpeljali vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 16. uri v **novem Slovenskem pastoralnem centru na Av. de la Couronne 206**.

Udeležba je navdušujoča, prav tako sodelovanje vseh navzočih v obeh jezikih. Da ni samo francosko govorečim vernikom dolgčas, je poskrbljeno z berilom, prošnjami in delom pridige. Ljudsko petje je seveda slovensko.

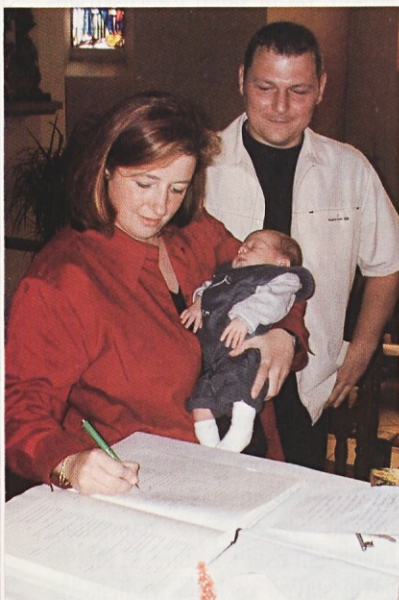
Po maši vedno sledi tudi prijateljski pogovor ob domači kapljici in kavi. Ko nas bo še kaj več, bomo tudi kakšno zapeli, pa tudi s pevsкими vajami bomo začeli. Menim, da je občestvo v Bruslju obetavno, saj bo tam kmalu Slovencev kar za celo župnijo. Potrudimo se, da jih bomo dostojno dočakali.

Dopolnilna šola slovenskega jezika v prostorih našega Centra v Bruslju razveseljuje napreduje, kakor tudi tista v Eisdnu, ki ima že dokaj slavno večletno tradicijo. Iz Bruslja in okolice vabimo še druge otroke, mladino in odrasle, da bi se

nam pridružili pri zabavnem učenju slovenščine pod strokovnim vodstvom mag. Katjuše Zakrajšek in študentke Suzane Vidner vsakih 14 dni – ob sobotah od 10h do 12.30.

EISDEN DORP – LANAKEN – SMEERMAAS

Naj ves slovenski svet naših bralcev ve, da sem kot flamski župnik v župniji Eisden Dorp 8. septembra 2002 **krstil zares zelo zaželenega vnučka Ive Hafner**, rojene v Škofji Loki in Jefa Caenena (ki se je naučil lepo govoriti slovensko) – z imenom **Lars Schrijvers**. Rodil se je v Genku, 9. avgusta 2002 očiju Dannyju in mamiči Ireni Caenen iz Lanakna. Z vso družino se veseli cela naša slovenska skupnost v okolici Maasmechelena. Gotovo bo vzljubil prelepo deželo svoje babice Ive kakor njen dedi Jef in srečna starša. Dobrodošel, Lars, med svoje flamsko ljudstvo in med slovenske daljne prednike.

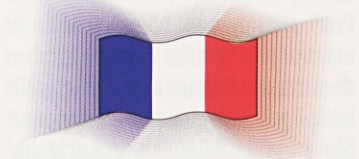
Krst Larsa Schrijversa. Starša sta se podpisala v krstno knjigo.

HEERLEN – EISDEN – GENK

Naši zbori Zvon, Slomšek in Naš dom se zavzeto pripravljajo na praznik Gospodovega rojstva, ko bomo rojakom ter našim prijateljem domačinom: Nizozemcem, Flamcem in drugim med prazničnimi mašami priklicali lepoto slovenskega božiča. V Genku bo ta maša na sveti večer ob 20. uri, v Heerlerheidenu opolnoči, v Eisdnu v zimski kapeli sv. Barbare na božič ob 10.45.

Zlasti sta lepo obiskani maši v Genku, kjer pojeta skupaj zbora Slomšek in Naš dom, ter v Heerlenu, kjer vedno znova navzoče očara zbor Zvon.

Lojze Rajk, slovenski duhovnik

F R A N C I J A

PARIZ

Trideset, petdeset let ali še več, odkar so se nam srca zasedla v to zemljo s koreninami, ki jih je pogljal spomin na drage tukaj pokopane. Daleč od rojstnega kraja, drug za drugim smo tej zemlji zaupali svojce, prijatelje in znance, in se tako nehote nanjo trajno navezovali. Po maši, na dan vseh svetih, se nas je lepa skupina Parižanov zbrala ob slovenskem grobu na pokopališču v Châtillonu, ki je poleg Slovenskega doma postalo za Slovence v Parizu nova povezovalna točka. V molitvi smo se združili z njimi, ki so še vedno v naših srcih. Z velikonočno pesmijo

“Jezus naš je vstal od smrti” pa smo se v deževnem popoldnevu vrnili na svoje domove v upanju, da bo nekdanj Gospod tudi nas vzel v svoje varno naročje.

Po šestmesečni hudi bolezni je v 67. letu starosti 30. oktobra 2002 **umrl gospod Slavko Šturm**. Z družino in prijatelji smo ga pospremili na pokopališče v “Chantelup Les Vignes”, kjer je slovenski duhovnik, pater Mio Kekič, zmolil nagrobno molitev. Za gospodom Slavkom Šturmom žaluje žena Bernardka, roj. Slavič, hčeri Celine in Irena, sestre Danica, Suzanne in Tončka ter brat Marijan, družina Slavič in ostali sorodniki v Franciji in Sloveniji. Za Slavkom pa žaluje tudi vsa slovenska skupnost v Parizu in širše okolice, saj se spominja prijatelja, ki je s svojo značilno prijaznostjo in radodarnostjo bil na razpolago za sleherno pomoč. Spominjamo pa se tudi večerov, ko nas je ob veselilih društva Slovencev v Parizu razveseljeval s saksofonom, ko je igral v ansamblu “Pariški slavčki” pod vodstvom gospoda Marjana Slaviča. Društvo Slovencev v Parizu in celotna skupnost Slovencev izreka Slavkovi družini iskreno sožalje.

V soboto, 9. novembra, smo v Slovenskem domu **praznovali “martinovanje”**. Igral nam je ansambel “Odmev” s Ptuja. Ansambel “Odmev” bo med nami tudi za “silvestrovanje”. Pridite številni in prinesite obilo dobre volje. Društvo Slovencev bo poskrbelo za vse ostalo. **Zdravstveno stanje gospoda Silva Česnika lepo napreduje**. Zdravniki napovedujejo možnost, da bi se preselil v Slovenski dom in od tam hodil na rehabilitacijske vaje v bolnico. Za gospoda Česnika lepo skrbi nečak Dušan, ki je zanj žrtvoval pol leta brezplačnega dela.

Istočasno pa gospod Dušan tudi skrbi za Slovenski dom in se mu zato slovenska skupnost lepo zahvaljuje. Z boleznijo gospoda Silva Česnika in z odhodom patra Mia Kekiča v Afriko smo Slovenci v Parizu in širši okolici, v Merikurju in Lyonu ostali brez slovenskega duhovnika, ki bi mogel redno opravljati župnijske posle. Župnijski svet skrbi, da bi redne nedeljske maše ob 17. uri ostale neprekinjene. Prihajajo nam na pomoč duhovniki iz francoskih župnij, kolikor pa jima možnosti dopuščajo, prihajata med nas tudi gospoda Jože Kamin iz Merlebacha in Janez Pucelj iz Münchna. Vsem duhovnikom se za pomoč pristrčno zahvaljujemo. Priporočamo staršem, da redno vodijo otroke k verouku in slovenski šoli, kajti pouk je ostal neprekinjen.

Kot se je zgodilo pred osmimi leti, bo konec leta ponovno **Taizejsko srečanje** v Parizu (28. december – 1. januar). Taizejski bratje pričakujejo, da se bo letošnjega romanja udeležilo med 80000 do 100000 mladih iz celega sveta. Med njimi bo tudi številna delegacija iz Slovenije. Kdor bi želel nuditi romarjem prenočišča, taizejski bratje priporočajo, da se za informacije obrnete na najbližje francoske župnije. Za druge podrobnosti pa lahko telefonirate na središče "Freres de Taiz'e a Paris" Tel. (+33) 01 55 26 69 28. Rojakom sporočamo, da se kljub težavam **srečanja v Châtillonu nadaljujejo**. **Sv. maša** je redno vsako nedeljo ob 17. uri. Na božično vigilijo, 24. decembra, bo sv. maša ob 21. uri, na božični dan pa ob 17. uri. Kot običajno bo 31. decembra "silvestrovanje". Igral bo ansambel "Odmev" s Ptuja. 1. januarja bo sv. maša ob 17. uri.

FREYMING-MERLEDACH

Vsako številko NAŠE LUČI pričakujemo z velikim veseljem, saj ob njenih novicah zaidemo v domače kraje in daljni svet. Naša luč je za nas, ki živimo v tujini, pravo oznanilo. Tudi mi Slovenci po svetu se trudimo drug za drugega, da se naše izseljensko življenje povezuje z nitjo novic širom sveta. Zato revijo Našo luč smatramo kot svetovni zaklad, ki povezuje vse slovenske rojake po svetu.

Pred časom sem že poslala poročilo o našem delovanju, pa žal ni bilo objavljeno, po besedah urednika zaradi težav s pošto – redna priporočena pošta je bila zaradi odsotnosti v Ljubljani zavržena, kasnejši faks pa je bil povsem nečitljiv.

Ne bom se spuščala v preteklost, ker se je nabralo od našega zadnjega poročila že veliko drugih lepih dogodkov v krogu naše misije, tako da kar ne morem mimo njih. Lepi dogodki, družinski, kulturni in duhovni se kar vrstijo.

Veliko družinsko slavlje so praznovali pri družini Mauc v Stirin-Wandelnu. Na binkoštno nedeljo sta gospod in gospa MAUC praznovala veliki jubilejni življenjski praznik, ZLATO POROKO. Pri slovesni maši v kapeli sv. Jožefa sta se zahvalila Bogu za milost 50-letnega srečnega zakonskega življenja. 50 let je, kar ju je msgr. Stanko GRIMS združil v zakramentu sv. zakona. V zakonu jima je Bog podaril štiri otroke, hčerko in tri sinove, ki so neprecenljivi sad njune ljubezni. Vsemogočni jima je stal ob strani in vodil srečno njihovo ladjo 50-letnega življenja. Jubilejni dan sta preživela v družbi svojih otrok, vnučkov, sorodnikov in prijateljev, čemur je priča slika, ki jo prilagamo.

Gospod Jean in gospa Minka MAUC sta velika dobrotnika misije. Gospod Jean MAUC je bil kar celih 10 let tudi predsednik društva. Naša želja je, da bi jih Bog ohranil med nami zveste in zdrave še veliko veliko let. Nebeška mati, katere sta tudi velika častilca, naj jima ponuja dobrotno roko in varu je vseh življenjskih nezgod.

jz Zlata poroka Minke in Jeana Mauca

Krst Juliena Šumeja v kapeli sv. Jožefa

Razveselili smo se tudi lepega krščanskega dogodka in pospremili k zakramentu sv. krsta malega Juliena ŠUMEJA. V krščansko občestvo smo ga sprejeli 4. avgusta v kapeli sv. Jožefa. Krstil ga je gospod župnik KAMIN. Veselimo se s starši in starimi starši tega lepega duhovnega praznika.

Naš tradicionalni ljudski praznik, ki ga pripravljamo leto za letom z velikim veseljem, so nam letos kulturno obogatili plesalci folklorne skupine VIPAVA iz Vipave. Med živahnimi mladimi Vipavci smo doživeli vse, kar nas lahko popelje v ta lepi predel Slovenije. Vipavska dolina je veliko rojakom med nami neznana. To je kraj, prepleten z vinsko trto, kraj, ki ga v nedogled krasi vinorodni okoliš.

Ob programu je marsikaterega rojaka prizor ličkanja popeljal v jesenski čas doma, v prijetne večere, kjer je pesem, humor in smeh.

Vsestransko nam je folklorna skupina prinesla domače vzdušje, slovensko pesem in glasbo, po kateri hrepeni vsak slovenski rojak, med njimi smo se počutili ob slovenski besedi kar doma. Moram

poudariti, da tudi domačini izredno cenijo folklorne ples in našo glasbo. Za razigrane trenutke so poskrbeli harmonikaši, med katerimi je bil tudi evropski prvak harmonike Alex RUTAR.

Folklorna skupina VIPAVA pod vodstvom mentorice Judite PODGORNIK je žela ob velikem aplavzu veliko priznanje. Predvsem je za njih velik uspeh to, da so prvič nastopali kot gostje v tujini.

Obojestransko smo doživeli s tem srečanjem veliko zadovoljstvo.

Lepo prijateljsko doživetje smo praznovali pri misiji 20. oktobra 2002. Saj je kar pet naših članic društva in odbora misije zagledalo luč sveta pred 70 leti. Praznovanje je bilo edinstveno in slovesno. Med temi petimi slavljenkami so bile: Minka MAUC, Majda MIGLIČ, Ivanka COLJA, Mici MAV in Štefi TORCAR.

Pri slovesni sveti maši so se zahvalile Bogu za tako lep življenjski jubilej. Lahko rečem, in to v imenu Slovenske misije – to so naše zlate gospe, zveste vsemu, kar je zahtevnega, da delo pri misiji napreduje. Res je, da leta že nosijo svoje breme. Velikokrat se že čuti utrujena hoja, vendar so vse enakega mnenja, da prav pri našem domu doživljajo to, da je življenje topljše, lepo in domače. Med petimi jubilentkami so tri že dolga leta vdove.

Vsem tem našim dobrotnicam in slavljenkam želimo še veliko lepega v življenju in prijetnih trenutkov pri naši slovenski skupnosti ter največje ljubezni in topline pri njihovih družinah.

Pet 70-letnic slovenske misije v Merlebachu

Tudi gospod Sajovec je praznoval, toda že 28. aprila, svoj 75. rojstni dan. Fotografijo si že lahko ogledamo v 8. št. Naše luči. Tudi njemu naj veljajo še enkrat vse naše tople želje za lepe in zdrave dni življenja.

Nadaljujemo tudi vsakomesečna srečanja, saj se jih naši rojaki in tudi domačini zelo radi udeležujejo.

Vsem Slovencem doma in po svetu želim v imenu društva Prijateljev Slovenske katoliške misije Frey-ming-Merlebach blagoslovljene in vesele božične praznike, da bi blagoslov Novorojenega obsegel ves svet z mirom in ljubeznijo

Srečno in zdravo novo leto 2003.

Jožica Curk

MERICOURT

Župnija Mericourt pripravi vsako leto na god sv. Barbare slovesen shod. Ta dan praznuje skupnost tudi župnijsko žegnanje, saj je kapela v slovenskem domu posvečena zavetnici rudarjev. Začeli so s sveto mašo ob 10h, prepevali adventne pesmi in sebe in svoje družine priporočili zavetnici sv. Barbari. Duhovnik jim je govoril o pomenu 'zaveznitva' z našimi osebnimi in farnimi patroni. Zbrano so sodelovali verniki (nekaj čez trideset se jih je nabralo, bil je pač delovni dan) ženski zbor je prepeval od srca in kakšen moški glas se je tudi vpletel mednje.

Po slovesnem bogoslužju je šel duhovnik obhajati nekaj bolnikov po mestu in medtem se je kapela spremenila v prijetno dvoranico, kjer so pogrnjene mize in dišave iz kuhinje že obetale dobro kosilo. Posedli smo, pomolili in se lotili jedi, ki so jih skrbne kuharice prinesle na mize. Potešena lakota je

ustvarila tisto zadovoljno in veselo vzdušje, ki si ga znajo pripraviti Slovenci po svetu mnogokrat tako pristno in domače, da človek pozabi, da je več ko tisoč kilometrov oddaljen od dežele, ki je te vesele ljudi dala temu kraju.

To so odprti ljudje, povezani med seboj s pristnim prijateljstvom. Med njimi je kar nekaj Poljakov, ki pa se tako vživijo v slovenski značaj praznovanja, da med njimi vlada en duh, eno srce. Muzike ne potrebujejo, saj se pesem vrsti za pesmijo in zdaj jo vodi moški glas, malo kasneje preglasi ženska intonacija. Tako lepega spontanega veselja si ne zna ustvariti vsaka skupnost. V Mericourtu je to vzdušje že desetletna tradicija in vedno jim uspe, ker prihaja iz medsebojnega spoštovanja in razumevanja.

BERLIN

Martinovanje

V soboto, 9. novembra, se je v veliki dvorani slovenske župnije v Berlinu odvijalo tradicionalno martinovanje. V goste so prišli člani folklorne skupine in ansambel Breza iz Semiča, za kar imajo največ zaslug družina Štukelj s sinom Damjanom na čelu in Martina Konda. Damjan in Martina sta goste tudi vodila po mestu. Za prenočišče so znova poskrbele dobre družine, ki so res velikodušne in so veliki donatorji naše župnije. Da so se gostje pri nas v župniji do-

bro počutili, so poskrbele kuharice Jožica Seličanec ter pomočnice Marija Pangerl, Marija Štor, Terezika Pukmeister in Erika. Pa nismo le mi poskrbeli za goste, pač pa so tudi oni za nas, saj so nas razveselili z lepimi belokranjskimi plesi. S seboj so prinesli tudi veliko belokranjskih specialitet. Tako smo imeli možnost poskusiti in odkriti okus vina te lepe slovenske pokrajine, ki so ga za to priložnost sponzorirali različni vinarji in kletarji.

Vsako prireditev začnemo s sveto mašo, po maši pa se zberemo v dvorani, ki je vedno okrašena v duhu prireditve. Tudi tokrat je bilo tako. Martinovanje je potekalo v čudovitem, prijateljskem vzdušju. Prisotnih je bilo veliko mladih, ki so iz ure v uro dvigovali vzdušje med Berlinčani v dvorani. Ansambel Breza je navdušil ljubitelje lepe domače pesmi in plesov. Gostje so nas vsestransko obogatili. Ivan Izidor Križan, soimenjak župnika Dorija, je odlično vodil prireditev, niti organizacije prireditve v Berlinu pa je odlično izpeljal mladi član ŽPS Toni Bohorč z zaročenko Jolando Turnšek, sicer pevko v zboru Planika. Pomagali so jima zvesti prijatelji, katerim se je Toni iz srca zahvalil. Pripravili so okusno domačo pečenko, ričet, teklo je laško pivo, Slavinčevo belo vino, refošk in več vrst belokranjskega vina, tako da je vsak lahko dobil nekaj domačega, pristno slovenskega.

Opolnoči je župnik Dori krstil mlado vino. Organizatorji so pripravili tudi licitacijo za poln sod vina, ki so ga letos dobili Greta in Franci Brodar ter njun prijatelj Milan. Vsi so bili navdušeni, še posebej, ker Franci dela sode iz nerjaveče pločevine, tokrat pa je dobil pravi leseni sod, in še poln povrhu!

Srečanje dveh Elizabet v Slovenj Gradcu - izmenjava daril

Berlinski zbor svete Elizabete v Slovenj Gradcu

Na povabilo župnika Petra Leskovarja je od petka, 15., pa do nedelje, 17. novembra 2002 v okviru Sokličevih dnevov v Slovenj Gradcu gostoval nemški zbor sv. Elizabete iz Berlina.

To je bilo srečanje dveh Elizabet ob godu sv. Elizabete Ogrske, ki je zavetnica župnije v Slovenj Gradcu in tudi zavetnica župnije v Berlinu, ki jo vodi slovenski duhovnik Izidor Pečovnik Dori. Lani je župnija v Slovenj Gradcu praznovala 750-letnico, župnija v Berlinu pa 90-letnico obstoja. Gospod Leskovar je tedaj ob obisku v Berlinu izrazil željo, da bi bilo lepo, če bi se obe župniji povezali, tako na duhovnem kot tudi na kulturnem in gospodarskem področju. Berlinčani so z veseljem sprejeli povabilo.

Ob obisku v Sloveniji so si ogledali muzej premogovništva v Velenju, kartuzijo Žiče, v Legnu so si ogledali eno najstarejših slovenskih cerkev, potem pa jih je pot vodila v Vuzenico, kjer jih je pozdravil umetnik gospod Šol, ki je pevcem podaril svoj izdelek, velik lesen križ. V Vuzenici so si ogledali Slomškov muzej in cerkev. Tako so

še bolj spoznali blaženega Slomška, ki je nekoč deloval v tej župniji, od letos pa je z vitražem prisoten tudi v cerkvi sv. Elizabete v Berlinu.

Dan se je nagibal k večeru in slovenjegraška cerkev se je napolnila do zadnjega kotička. Po maši je berlinski zbor sv. Elizabete pripravil nepozaben koncert – poklon sv. Elizabete iz Berlina sv. Elizabeti v Slovenj Gradcu. Po koncertu je sledilo družabno srečanje z domačini, nepozaben večer, ko so prebivalci milijonskega Berlina začutili večerni utrip malega slovenskega mesta.

V nedeljo, na sam praznik sv. Elizabete, je bilo ob 10. uri slovesno bogoslužje, ki ga je ob somaše-

vanju župnika Petra Leskovarja in sodelovanju diakona Janeza Turineka vodil berlinski župnik Dori. S tem je praznovanje doseglo višek. Berlinski zbor je ob orgelski spremljavi ene najboljših slovenskih organistk, Barbare Sevšek iz Šoštanja, pel Haydnovo mašo sv. Janeza in nemške zahvalne pesmi. Resnično je bilo to veliko praznovanje!

Po maši je Milena Zlatar, direktorica tamkajšnje galerije, posebej za goste iz Berlina le-to odprla in jih popeljala na ogled.

Berlinčane sta prišla pozdravit tudi Alfonz Naberžnik, nekdanji slovenski veleposlanik v Berlinu in njegova žena Julija, ki sta bila pogosto gosta slovenske župnije v Berlinu, gostila pa sta jih tudi slovenjegraški in vuzeniški župan. Gostovanje v Sloveniji je odlično uspelo, za kar gre iskrena zahvala župniku Petru Leskovarju, ki je resnično profesionalno poskrbel prav za vse!

Harmonikarice Zupan na dolejnjskem večeru v Berlinu

V soboto, 22. novembra, so slovensko župnijo v Berlinu obiskale harmonikarice Zupan. Kot že ime pove, vse igrajo harmonike priznanega izdelovalca Zupana iz Mengša, njihova mentorica je

Harmonikarice Zupan igrajo v cerkvi sv. Elizabete v Berlinu.

Pepca Zupan. Pester sestav glasbenic, od mlajših do starejših, poleg harmonik na svojih nastopih uporablja še celo vrsto domačih instrumentov, katerih imen ne vemo več, a odlično nadomeščajo kitaro, bobne in bas. Prav jim pride tudi ročni pralnik za perilo, po domače »perivnk« in druga orodja. Njihov nastop je pravo doživetje, ki ga s svojim glasom še obogati pevka Stanka.

Gostje so pripravile čudovit koncert, ki je vse prisotne navdušil. Po koncertu pa so na Dolenjskem večeru, ki se je odvijal v veliki dvorani, pripravile pravo veselico. Izjemno so se potrudile in predstavile lepe stare slovenske pesmi, katere smo radi peli z njimi, in tudi lepe domače viže, na katere se je plesalo kot že dolgo ne! Tako je z njihovo pomočjo odlično uspel Dolenjski večer, ki so ga pripravili marljivi Dolenjci, tudi sicer med najaktivnejšimi v župniji, to so družine: Božič, Muhič, Fink, Blatnik, Flajs in drugi. Dolenjski cviček je za to priložnost poklonil Jože Petrič, prevoznik z Lavrice, svak Muhičevih, organizatorji pa so pripravili kolone: krvavice, pečenice, kisló zelje in več vrst peciva.

Dolenjski večer je potekal v okviru praznovanja farne zavetnice sv. Elizabete Ogrske. Naša cerkev pa je znova bogatejša še za en košček slovenske umetnosti. Darko Lesjak, avtor čudovitega barvnega okna s podobo blaženega škofa Slomška, ki že od poletja krasi cerkev, je pod tem vitražem v ograjo vdela še štiri barvna okenca z napisano Slomškovo mislijo v slovenščini »VERA BODI VAM LUČ«. To je še manjkalo, sedaj pa je cela leva stran prezbiterija v cerkvi sv. Elizabete v znamenju slovenskega

svetniškega kandidata. Slomšek se počasi zapisuje tudi v srca nemških vernikov in veliko od sreče solznih oči je bilo videti te dni, saj tako slovenski kot nemški verniki vedo in čutijo, da imajo v svoji sredini nekoga, ki jim je zelo blizu s svojo mogočno priprošnjo. Še posebej pa smo veseli, da nam je delo uspelo dokončati do 26. novembra, ko praznujemo obletnico Slomškovega rojstva. Slovenci smo se s svojo molitvijo in delom za večno zapisali v velemesto Berlin, kjer tvorimo tritisočglavo župnijo. Na Miklavžev večer bo to dodatno delo blagoslovil berlinski nadškof, kardinal Georg Sterzynski, ki bo v cerkvi sv. Elizabete daroval sveto mašo za otroke in bo tudi sam Miklavž. Njegov obisk bo darilo za vse, ki se srečujemo v tej lepi berlinski cerkvi.

Svečke na adventnem venčku nam govore, da se bliža božič. Vsem bralcem Naše luči, njenim urednikom in sodelavcem želimo obilo

miru in božjega blagoslova v novem letu 2003!

M. Mošnik

ESSEN

Martinovo

Nove prostorske razmere v naši slovenski skupnosti v Essnu nam omogočajo v župniji sv. Janeza Krstnika, kjer smo »doma«, tudi številnejša skupna srečanja.

Eno takih, na »novo priklicanih v življenje«, je tudi družabno srečanje ob sv. Martinu. Martinovanje je kar hitro našlo svoje mesto med nami in odziv postaja vse večji. Letos smo v Martinov program dodali tudi »Martinovo gos«. Vredna je bila sto srečk, ki so hitro pošle. Pečena gos je »odletela« v Duisburg, dohodek pa je namenjen gradnji nove cerkve na Viru pri Domžalah.

Tudi sicer so rojaki lepo poskrbeli z nastopom folklorne skupine naj-

(Moers-Tržišče) Srebrni jubilej Slovenskega cveta – Marija skoz' življenje ... tudi v bodoče

mlajših, pevskim veseljem kvarteta Bled ter seveda s široko raztegnjeno harmoniko.

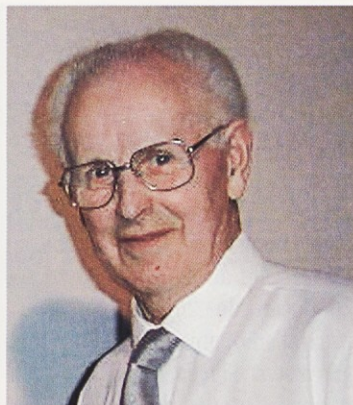
Tudi druge skupnosti so poskrbele, da se je slišal Martinov odmev. Še posebej so se odrezali v **Güterslohu**, kamor so povabili dekliški zbor z zborovodkinjo Danico Ban iz Krefelda, za veseli del pa sta poskrbela harmonikaša Darko Štamcar iz Düsseldorfa in Sašo Poharc iz Duisburga.

Bazar in Miklavž

Oba sta že kar tradicionalna sopotnika na prvo adventno nedeljo v Essnu. Tudi letos je bilo tako. Ob izredno lepem številu rojakov smo doživeli veselje ob Miklavžu z otroško folkloro, recitacijami ter prijetnim Miklavževim nagovorom in petjem. Letos smo imeli srečo. Miklavžu je »posodil« svoje darove mladi solo pevec Matjaž Robavs iz Ljubljane. Ker se je s svojimi termini ravno križal z našimi »potrebami«, je pevsko navdušil z Miklavžem po naših skupnostih pri sv. mašah ob koncu tedna, ko je bil ravno prost. Letošnji Miklavž je hvalevredno zabeležil velik starostni razpon: najmlajša obdarovanka je bila komaj tri tedne stara Linda Kavčič, izključil pa ni niti »ome in opa«.

Tradicionalno so tudi skupnosti v Moersu, Krefeldu, Wettru in Güterslohu pripravile lastnega Miklavža. Ostale skupnosti pa so adventno uglasile svoja zadnja srečanja.

Šrevilne pridne roke in dobra srca so bila potrebna tako pri martinovanju kakor tudi pri Miklavžu. Topla zahvala in Bog povrni vsem, ki so pridodali svoj del. Še posebej topla zahvala vsem, ki ste se potrudili tako pristrčno in iznajdljivo za bazar. Tudi ti darovi gredo za novo cerkev na Viru pri Domžalah.

Ferdi Schweiger – dobre želje za 80 let življenja

Vse skupaj bomo oddali v ta namen kar **1000 €**.

Voščila romajo ...

za 80-letnico življenja rojakoma **Mihaelu Hohnjecu** v Essnu in **Ferdinandu Schweigerju** (bival je v Reinhausnu) ter ob mladostni 60-letnici **Toniju Podjaveršku** iz Essna, ki ga mnogi rojaki poznajo v povezavi s televizijskimi sprejemniki (trgovina, montaža, popravila ...). Vsem trem ter tudi tistim, ki nam jih ni uspelo »izvedeti«, že-

limo božjega blagoslova in vsega dobrega za dušo in telo.

Slovo od rojakov

postaja vse pogostejše v naših skupnosti. V zadnjem času smo se poslovili od **dr. Edvarda Selana** v Aachnu ter v Essnu od **Marjana Hafnerja** in **Pavla Galina**. Naj jim bo dobri Bog bogat plačnik za vse plemenito v njihovih življenjih. Vsem domačim izražamo v imenu rojakov iskreno sožalje ter molitveno obljubo. Molimo drug za drugega.

A Z

FRANKFURT

Najprej naj bo nekaj besed namenjenih prvemu in drugemu krogu volitev. Kot sem izvedel v teh dneh, nekateri kljub temu da so pravočasno poslali zahtevo za volitve po pošti oziroma za vpis v volilni imenik, še do sedaj (do začetka decembra namreč) niso dobili glasovnice niti za prvi niti za drugi krog. Nekateri so sicer doživeli na nekaterih nemških uradih nekoliko

Fejst fantje Vasovalci med nastopom v Frankfurtu

Martinova gos se je ustavila pred družino Lončarič iz Darmstadta.

nerazumevanja zaradi potrjevanja volilnih kart, večina pa je to zelo hitro in seveda brezplačno uredila. So pa za drugi krog nekateri dobili volilno gradivo bolj pozno kot v prvem krogu, zadnje dni novembra. Kot sem pa tudi sam videl, so nekateri volilni odbori napisali zelo nepopolne naslove za tujino (npr. brez navedbe države).

Martinovanje je seveda že precej za nami. Slovenska župnija ga je 9. novembra priredila namreč že devetindvajsetič. Tokrat so za veselo razpoloženje z glasbo in petjem poskrbeli člani ansambla **Vasovalci** iz Novega mesta in Semiča. V zelo lepem številu so se zbrali ljudje z različnih koncev, ne samo Slovenci, tudi več Hrvatov in tudi nekaterih drugih. Pohvaliti pa velja zlasti gospo **Ano** iz Westerwalda, ki je prišla s prijateljico Hrvatico iz bližine Koblenza. Dolgo pot okrog 250 km sta morali prevoziti sem in nazaj, ob tem pa bi morali razmisliti mnogi bližnji, ki jih ni bilo videti. Dobiček letošnjega martinovanja pa smo letos namenili potrebam ljubljanske nadškofije, zlasti za potrebe majhnih odročnih župnij. Letošnja 'Martinova gos' je razveselila družino Lončarič, ki je bila prvokrat na naši prireditvi.

Tudi letos sta za prireditev skrbela Marta in Karel Flajšman s pomočnicami in pomočniki, z nekaterimi tudi na novo.

Na prvo adventno nedeljo pa smo imeli v frankfurtski župniji miklavževanje, dopoldne preprosto v mali skupnosti v Lichu, popoldne pa v Frankfurtu. Ob štirih popoldne smo imeli mašo v Frankfurtu, pri kateri je bilo zelo lepo število ljudi, po maši pa v dvorani Miklavžev večer. Šolski otroci so pripravili nekaj recitacij kot uvod v Miklavžev prihod. Ta je v kratkem nagovoru poudaril dobroto, ki naj se po njegovem zgledu širi med ljudmi, nato pa je najprej otrokom, nato pa odraslim razdelil darove, ki so jih pripravili Miklavževi pomočniki. Svet staršev je pripravil večerjo in še druge dobrote. Miklavž se je moral kmalu posloviti, pa tudi drugi so se prej ali pa nekoliko pozneje razšli po lepem Miklavževem večeru na svoje domove. V Darmstadtu smo imeli Miklavžev večer v soboto, 7. decembra, v Mainzu pa je bilo srečanje z Miklavžem 8. decembra po maši.

V prostorih, kjer so pisarna in bivalni prostori slovenske župnije, vlada v decembru precej velik

nered zaradi obnovitvenih del, a bo, upajmo, za božične praznike pogled drugačen, kot pa je sedaj.

rem

MÜNCHEN

Adventna duhovna obnova

Tudi letos smo v naši župniji pripravili duhovno obnovo kot pripravo na božič. Mesec december je poln različnih ponudb od zabav do nakupov in na bistvo adventnega časa, ki je poglobitev vase ter priprava svojega srca na Kristusovo rojstvo, lahko hitro pozabimo. Zato smo se odločili, da si prav na začetku adventa vzamemo en dan za razmišljanje o sebi, o Bogu in njegovem odrešenju.

Duhovno obnovo je vodil dr. Zvone Štrubelj, župnik iz slovenske zdomske skupnosti v Stuttgartu. Na zanimiv in duhovit način nam je razložil simbol adventnega venca, ki ima širši pomen, kot smo si predstavljali. Nato smo ob Svetem pismu odkrivali, kaj so o Jezusovem rojstvu poročali štirje evangelisti. Duhovni voditelj nam je nazorno pojasnil okoliščine ter kulturo takratnega časa v Izraelu ter vzdušje pričakovanja Mesije, božjega Odrešenika. Spoznali smo, da so ob Kristusovem rojstvu angeli igrali veliko vlogo, saj so bodisi v sanjah bodisi neposredno prinašali ljudem pomembna sporočila od Boga. Angeli so najlepša božja misel za nas, je dejal župnik Štrubelj. Zato je vsakdo od nas izvlekel karto, na kateri je bila napisana lepa misel – angel, ki mu je bil v tistem trenutku namenjen ali potreben. To so bili angeli radosti, humorja, sočutja, razumevanja, jasnosti, poslušnosti, lepote, olajšanja, vere. Prisluhnili smo tudi razlagi simbolov štirih evangelistov: angela, leva, vola in

Voditelj duhovne obnove dr. Zvone Štrubelj je razlagal pristop k branju Svetega pisma.

orla. Vsakdo izmed nas si je lahko nato izbral eno izmed slik, ki so predstavljale advent ter napisal misli, ki so se mu ob njej porajale. Srečanje smo zaključili z mašo, ki smo jo skupno oblikovali. Prva skupina je pripravila lep uvod z obredom prižiganja prve adventne sveče, druga skupina je prebrala berili ter psalm, tretja skupina pa prošnje. Namesto pridige smo udeleženci sami izmenjali svoja razmišljanja in doživetja o sim-

bolih adventa na podlagi izbranih slik.

Duhovna obnova je potekala zelo dinamično. Posebno nam je bil všeč način dela. Vsi smo angažirano sodelovali in skupno iskali zaklade božje Besede. Veseli zaradi lepega druženja in obogateni z novimi gledanji in spoznanji smo se poslovili z upanjem, da se bomo še zbrali na podobnih duhovnih srečanjih, kjer nas bo voditelj znal

tako posrečeno pritegniti k aktivnemu sodelovanju.

Slovenski otroški vrtec

Po daljšem času smo z letošnjim šolskim letom ponovno pričeli z otroškim vrtcem. Vsako soboto pridejo trije malčki, od treh do petih let starosti, ki ob igri, petju in zaposlitvi skupno preživijo sobotno dopoldne. Skušamo jim približati slovensko besedo v igri in predvsem pesmi. Srečujemo se tudi s prvimi verskimi izkustvi ob pripravah na adventni čas, miklavževanje in božič. Otroci radi prisluhnejo zgodbam o Jezusovem življenju. Upamo, da bodo tudi drugi starši, ki imajo otroke te starosti, spoznali vrednost slovenske omike in omogočili svojim otrokom sodelovanje v naši skupini.

Krst

V naši župnijski kapeli je prejel milost svetega krsta Mihael Martin Knavs, sin Aleksandra in Stanke, rojene Škrabl. Botrstvo je z veseljem in ponosom prevzel Martin Škrabl. Pri krstu so bili navzoči vsi stari starši krščenca in drugi sorodniki. Čestitamo srečnim staršem, ostalim sorodnikom, malemu Mihaelu pa želimo obilo božjega blagoslova na začetni krščanski poti.

Slovo

Od nas se je poslovila Ana Kroschl. Sredi šestdesetih let je prišla iz Maribora v München in se zaposlila kot šivilja. Kmalu je vzela k sebi oba otroka in mamo. Živela je tiho in skromno, rada je prihajala k slovenskim mašam. Približno eno leto se je borila z boleznijo, od katere si ni več opomogla. Okrepčana s svetimi zakramenti je zapustila ta svet in bila lepo pripravljena na

Krst Mihaela Martina Knavs

Pokojna Ana Kroschl

srečanje s svojim Odrešenikom. Vsem sorodnikom naše iskreno sožalje, pokojni pa želimo večni mir pri Bogu.

V adventnem času so naši sobotni šolarji po pouku izdelali jaslice ter okrasili sveče, ki predstavljajo našo ljubezen do novorojenega Jezusa. Z zavzetostjo in veseljem so naredili lepe izdelke. Obenem pa so ta čas skupnega pripravljanja jaslic izkoristili za klepet in prijetno druženje.

STUTT GART

Družinski seminar in duhovno potovanje v sveto deželo, v puščavo in tja, kjer smo zares doma

Skupinski posnetek z družinskega seminarja v Liebfrauenhöhe

60 svečk smo na družinskem seminarju prižgali Martinu Kebru iz Aalena.

Od 8. do 10. novembra v ustanovi schönstadtskih sester, na Liebfrauenhöhe blizu Rottenburga. 52 udeležencev. Predavatelj in voditelj je bil mag. Anton Levstek z Dunaja. Orisal nam je zanimivo sveto-pisemsko pokrajino treh monoteističnih religij: judovstva, krščanstva in islama.

Duhovni seminar za mlade v Schwarzwald

Od 15. do 17. novembra se je 27 mladih udeležilo pevskega in duhovnega seminarja v Schramberg-Sulgen, blizu Rottweila: 11 mladih iz skupine Metulji (Lj.-Rakovnik) in 16 naših mladih. Preživeli smo zares lep in globoko

doživet, pester in ustvarjalen konec tedna.

Mladi sami bodo na kratko spregovorili o tem, kako so duhovni in pevski seminar doživljali.

»Program seminarja je ponujal vsakomur kaj zanimivega. Dobro smo se spoznali in vsakdo od nas je začutil povezavo s svojo domovino. Zato se naša pevska skupina Veneti navdušuje, da bi takoj po novem letu organizirala srečanje v Sloveniji s prijatelji iz skupine Metulji.« (Martina Arko)

Gotovo ste že slišali izjave: „Naši mladi ne počnejo nič pametnega, samo diskoteke in ponočevanja.“ In potem še: „Vedno se pogovarjajo samo v nemščini in pozabljajo na to, od kod so prišli.“

Ja, dragi moji, brez nič ni nič. Vsi delamo samo to, kar se nam ponudi in nihče več ne naredi nekaj samo zato, ker mu nekdo reče, da je prav. Kar občutimo na lastni koži, je vedno najbolj resnično.

Da pa ne bodo samo besede tiste, ki govorijo, se je tudi mladina iz Stuttgarta odločila narediti nekaj za to, in ne boste verjeli, celo nekaj, kar celo starši odobravajo. In zato

smo se v velikem številu udeležili seminarja za mladino v Schrambergu-Sulgenju (Rottweil), ki je potekal pod vodstvom župnika dr. Zvoneta Štublja, kjer smo se tudi srečali s slovensko glasbeno skupino Metulji, ki prepeva večinoma duhovno glasbo in narodne pesmi. Koncert te skupine ste lahko tudi poslušali po nedeljski maši v Stuttgartu, ki je bila krona seminarja in ki so jo pomagali oblikovati vsi udeleženci seminarja.

Mogoče bo kdo rekel: „In kaj potem, še ena slovenska glasbena skupina, ki je prišla v Stuttgart nastopat. Pa ni tako. Mladi smo preživeli tri dni z rojaki istih let, ki pa jim, moram priznati, nemščina dela kar velike preglavice. In zato je v pogovoru morala prevladati sloveščina. In to mislim, da tudi nekaj velja, saj verjetno v okolici ni mnogo krajev, kjer bi bilo to potrebno.

Verjetno vas tudi zanima, kaj smo pravzaprav počeli, saj vikend lastne ustvarjalnosti, kot je bil naslov seminarja, lahko pomeni vsakemu nekaj drugega. Mi smo si pač predstavljali to tako, da smo se razdelili v skupine, pač po talentih, ki jih kdo ima. Pevska skupina, ki jo je vodila Katarina Bambič, je pripravila pesmi za zabavni večer in za nedeljsko sveto mašo, gledališka skupina je pripravila skeč in tudi že postavila okvire Miklavževi igrici, ki si jo ogledate v božičnem času. Gledališko skupino je vodila Irena Strojan. Tretja skupina pa je bila folklorna skupina, ki jo je vodil Tomas Vardijan, in nam je predstavila šopek slovenskih narodnih plesov.

A da se ne bodo samo starši hvalili, koliko slovenskih pesmi so ohranili v svojem spominu, smo tudi mi pokazali svoje na seminarju v

Ferientorfu blizu Rottweila. Lahko rečem, da se je slovenska pesem razlegala iz mladih grl še dolgo v noč.

No, kot sem že rekel, brez nič ni nič in Slovenci smo narod, ki se rad družijo. Zato vedno vprašam ljudi, če vedo, zakaj je na Slovenskem tako malo ločitev. Ja preprosto zato, ker mož lahko zbeži v gostilno (kaj popit in kaj zapet), žena pa k sosedu. Dokler bodo Slovenci, bodo tudi taka druženja, in seveda tudi nasprotno.

Kajetan Trošt

Pripis

Težko je na kratko izraziti vse, kar so mladi doživeli in ustvarili. Kot odmev srečanja, ki se je v nedeljo popoldne zaključilo v Stuttgartu z mladinsko mašo in koncertom skupine Metulji, navajamo sporočilo, ki je dan zatem prišlo po elektronski pošti na župnikov naslov: „Danes je dan, ki ga dal je Gospod, je bilo pretekli vikend kar nekajkrat slišati iz naših in vaših ust. Teh dni zlepa ne bomo pozabili. Še vedno nam v ušesih odzvanja naša in (zdaj tudi vaša) pesem Malo postoj. Med vami smo spet začutili močno željo BITI PONOSNI SLOVENCİ. Hvala in kmalu nasvidenje!“ (Katarina Bambič)

Nedelja Kristusa Kralja, srečanje ŽPS in odprtje razstave: Bohinj, biser Julijcevi

Že drugo leto zapored se je na praznik Kristusa Kralja vesoljstva (24. november) srečal župnijski pastoralni svet v celotni zasedbi. Srečanje je bilo v Slovenskem domu s pričetkom ob 10. uri in s sklepom pri nedeljski maši ob 16.30. Prišli so predstavniki iz Aalena, Schw. Gmünda, Schorndorfa, Esslingena, Heilbronna, Pfullingena,

Bad Uracha, Böblingena in Stuttgarta. Vseh nas je bilo 24. To je za našo župnijo posebno dragocena priložnost za skupno rast, oblikovanje zavesti pripadnosti in skupne pastoralne odgovornosti. V prvem delu smo se poglobili v program posinodalnega dogajanja v Sloveniji (petletni pastoralni načrt), nato pa smo pregledali utrip naših številnih skupnosti in skupaj načrtovali. Pripravili smo tudi praznično mašo in ji dali poseben poudarek: srečanje celotne župnijske skupnosti na praznik Kristusa Kralja. Pri nedeljski maši so sodelovali vsi člani pastoralnega sveta. Po tem modelu naj bi ne le v Stuttgartu, ampak tudi po vseh drugih skupnostih okrepili sodelovanje pri nedeljskem bogoslužju, čut pripadnosti slovenski župniji in soodgovorno ravnanje pri življenju naše skupnosti. Zares milostni trenutki, ki so nam vsem lahko le v blagoslov.

Po maši je v Slovenskem domu sledilo odprtje razstave »BOHINJ, biser Julijcevi« nemškega umetnika Axela Spellberga. Razstavljal je

Alojzija in Alojzij Bajt sta v Schw. Gmündu praznovala 60-letnico poroke.

37 akvarelov, narejenih v Bohinjskem kotu. Odprtja se je udeležilo okrog 60 ljudi, polovica od teh je bilo Nemcev. Razstava je bila lepa priložnost za medsebojno spoznavanje, za promocijo Slovenije in navezavo prijateljskih stikov. Odprta je bila do nedelje, 15. decembra.

Bogat program adventnega in božičnega časa

Adventni čas je dragocen: čas pričakovanja in duhovne priprave na božično praznovanje. V slovenski župniji v Stuttgartu smo ga načrtovali tako, da bo vsaka skupnost v tem času doživela nekaj duhovnega.

Na prvo adventno nedeljo je bil v Böblingenu med mašo krst ALINE KLEMENČIČ-RADULOVIČ in pri tem tudi blagoslov navzočih otrok. Po maši so mladi zaigrali igrico Čevljar Martin (Lev Tolstoj v režiji naše študentke Irene Strojjan), nato je sledil še obisk sv. Miklavža. Pri programu je sodeloval tudi slovenski študent iz Weimarja, mojster na koncertno harmoniko, Marko Hartlak. Po nedeljski maši v Stuttgartu je imel v župnijski dvorani koncertni adventni program. S

Otroci iz Böblingena so radi prišli po božični blagoslov k župniku.

koncertno harmoniko je mladi študent, doma iz Idrije, navdušil številno občinstvo. S tem smo že na prvo adventno nedeljo dali poseben poudarek mesecu decembru, ki nam tako rad uide iz rok, ker smo polni drugih opravil in hitimo sem in tja.

Na drugo adventno nedeljo je sveti Miklavž obiskal najprej skupnost v Reutlingenu. V soboto, 7. decembra, smo skupaj s slovensko šolo in tamkajšnjim društvom pripravili najprej mašo v cerkvi sv. Wolfganga v Pfullingenu, nato pa imeli v dvorani nepozabno srečan-

je s sv. Miklavžem. Zelo lepa udeležba je bila tudi nagrada za mlade igralce Tolstojeve igrice in za vse spremljevalce sv. Miklavža. V nedeljo, 8. decembra, popoldne je sv. Miklavž obiskal otroke v Stuttgartu. S petjem je sodelovala mladinska pevska skupina Veneti.

Na predvečer tretje adventne nedelje se je Miklavževa dramska skupina odpravila v Aalen, kjer je razveselila otroke tamkajšnje slovenske veroučne šole in jim po maši uprizorila prijeten večer. Na samo 3. adventno nedeljo, 15. decembra, je po kratki noči moral sv. Miklavž s spremljevalci zgodaj zjutraj oditi v Schorndorf, kjer imamo tudi nekaj slovenskih otrok (dve birmanki, eno za prvo sv. obhajilo). Tokrat smo najeli posebno dvorano, ker je kapela, kjer se običajno zbirajo verniki iz Schorndorfa, pre-majhna. Popoldne smo pri adventni maši v Stuttgartu obhajali praznik zakonskih jubilejev. Vsi, ki so praznovali okrogle obletnice poroke, so sodelovali pri bogoslužju in prejeli božji blagoslov.

Na predvečer četrte adventne nedelje je bil adventni večer v Heilbronn. Na samo 4. adventno

Krst Aline Klemenčič-Radulović v Böblingenu

Pokojni Jože Gombač iz Bad Uracha

nedeljo, 22. decembra, pa v Stuttgartu spokorno bogoslužje, spovedovanje in sveta maša.

Tudi božični praznik smo lepo doživeli, najprej na sveti večer, pri skupni maši z nemško skupnostjo v cerkvi sv. Konrada, na sam praznik pa pri popoldanski praznični maši.

ODŠLI SO

V zadnjem času sta umrli dve osebi: 7. novembra je bila pokopana gospa Kristina Picoli iz Stuttgarta, 11. novembra pa gospa Terezija Rezija iz Stuttgarta.

Š V E D S K A

Zlatoporočencema Francu in Rozaliji Lipič iz Halmstada

Človeško življenje je en sam veliki božji čudež, nad katerim se smemo vselej pokloniti in se zanj Bogu za-

hvaljevati. Življenje je tudi en sam veliki božji dar, ki smo ga prejeli od Boga po ljubezni naših staršev. Tako je naš Franc Lipič že pred 73-timi leti zagledal luč sveta v katoliški družini v Vukanovcu v Medžimurju na Hrvaškem. Rozalija, rojena Jerebic pa je zagledala luč sveta pred 70 leti v številni slovenski katoliški družini na Hotizi, zato naj ji voščimo ob tej priložnosti ob njenem visokem življenjskem jubileju, kakor tudi njeni hčeri Tereziji, poročeni Svetec, ki je letos praznovala 50-letnico svojega rojstva. Franc in Rozalija sta odraščala v zelo skromnih razmerah. 9. novembra 1952 sta se poročila ter si pred Bogom in Cerkvijo ter pred pričama obljubila, da se bosta ljubila v sreči in nesreči, v boleznih in zdravju ter da bosta ljubila in spoštovala drug drugega vse dni življenja. Začetki skupne poti so bili težki, saj so bili to časi kmalu po 2. svetovni vojni. Najprej sta se poizkusila na kmetiji pri Francovih blizu meje na hrvaški strani. Ker se je družina večala, je bilo potrebno več kruha. Tako se je Franc podal iskat delo v Maribor, kjer je pri Konstruktorju dobil delo zidarja. Zasluzek je pomagal, da se je družinska ekonomija Lipičevih le malo izboljšala. Če je Franc skrbel za ekonomijo družine na tak način, pa je Rozalija skupaj z otroki opravljala delo na kmetiji, vzgajala otroke, ki sta jih skupaj tudi šolala.

Novi mejnik v njunem življenju je bil postavljen leta 1969, ko sta se Lipičeva odločila, da se cela družina preseli na Švedsko, kjer sta začela delati v tovarni in tako ustvarila boljše pogoje za življenje sebi in otrokom, ki sta jim pomagala do šolanja in s tem tudi do poklica. V tem času sta si tudi, ob velikem odreknanju, zgradila hišo na Hotizi

v Prekmurju, kamor se rada vračata in kjer ju radi obiskujejo tudi njihovi otroci z družinami.

Njuno zakonsko zvestobo je dobri Bog pozlatil, saj sta med svojimi domačimi v Halmstadu 9. novembra letos že praznovala visoki in častitljivi jubilej zakramenta sv. zakona. 50 let si že delita dobro in slabo. 50 let pomagata drug drugemu nositi križ življeja in si pomagata med seboj. Prav tako pa sta 50 let znamenje krščanske ljubezni drug drugemu in priča zakonske zvestobe, ki vama je prinašala notranjo srečo, zadovoljstvo in božji blagoslov.

V zvestobi Bogu sta si prizadevala biti zvesta drug drugemu. Tudi Franc in Rozalija sta se učila, da mora biti ljubezen potrpežljiva in dobrotljiva. Prav tako sta se zavedala, da tam, kjer je človeška nevoščljivost, kjer se ljudje povišujejo drug nad drugega, kjer je človeški napuh, kjer so ljudje brezobzirni drug do drugega, kjer je sebičnost in razdražljivost, da tam ni mesta za božjo ljubezen. Prav božja ljubezen, ki sta jo hranila z oseb-

Zlatoporočenca Lipič

no vero v Boga in z zaupanjem v sočloveka, jima je pomagala, da sta v skupnem življenju zmogla vse prenašati potrpežljivo in na temelju vere ter upanja sta do danes vse dobro in hudo zmogla tudi prenesti.

Zato jima Jezus, človekov Odrešenik, ponovno kliče: Nihče nima večje ljubezni, kakor je ta, da daruje svoje življenje za svoje prijatelje. In kdo je njegov prijatelj? To je tisti, ki dela, kakor mu Jezus sam naroča oziroma živi po evangeliju in tako postaja priča božje ljubezni na tem svetu. Na dan zlate poroke jima Jezus ponovno govori: »Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil in vas postavil, da greste in obrodite sad in da vaš sad ostane.« Božja ljubezen ju je izbrala, da sta priča velikih reči, kako Bog ljubi človeka in plačuje zvestobo njemu in sočloveku tudi z dolgim življenjem, ki je znamenje velikega božjega blagoslova.

Ob tako častitljivem jubileju, v jeni vajinega bogatega življenja, tudi vidva skupaj s psalmistom ponavljajta vsak dan: Gospod, glej, prihajam, da spolnim tvojo voljo. Spolnjevati tvojo voljo, moj Bog, me veseli in tvoja postava je v mojem srcu. O božji zvestobi in moči pripovedujta temu svetu, vse dokler vaju Bog ne bo poklical k sebi v nebesa, da vama da bogato plačilo za vajino zakonsko ljubezen in zvestobo.

Dragi otroci, drage vnukinje in vnuki naših zlatoporočencev Franca in Rozalije Lipič!

Četrta božja zapoved pravi: Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel in da ti bo dobro na zemlji. Želite biti deležni božjega blagoslova, kot sta ga bila vaša starša in stara starša? Želite biti resnično srečni?

Postanite in ostanite zvesti Bogu, da boste z božjo pomočjo in božjim blagoslovom mogli biti zvesti drug drugemu, nekoč pa prejeti bogato plačilo iz božjih rok.

Hvala vama, draga zlatoporočenca Franc in Rozalija! Hvala za vajino zvestobo Bogu, Kristusovi Cerkvi ter zvestobo slovenskim in hrvaškim narodnim vrednotam! Hvala za sodelovanje v župnijskem občestvu, kakor tudi v Slovenskem kulturnem društvu Ivana Cankarja v Halmstadu! Naj vaju, skupaj z vsemi vajinimi, dobri Bog živi še na mnoga blaga leta!

Vaš Zvone

Po divjem ritmu, ki so ga narekovali prvi meseci vživljanja novega slovenskega župnika v Švici in kneževini Lihtenštajn, se je življenje nekoliko ustalilo. Tako lahko znova sedem za računalnik in napišem kakšno poročilce za Našo luč, ki je tako prijazna vez med nami rojaki v Evropi. Gotovo je počasnejša od interneta, zato pa vsem veliko bolj domača. Le radi jo moramo imeti.

Znanci me kar po vrsti po telefonu sprašujejo: »Kako je v Švici?« Mogoče nekoliko drugače kot drugje, a brez dvoma tudi tu vsak sončni žarek pušča pod seboj kupe senc. Naj navedem samo nekaj površnih vtisov: Švica je dežela obupne birokracije, kjer moraš vsako malenkost desetkrat preveriti in še lahko pričakuješ, da boš

znova in znova moral trkati na vrata pisarn in iskati dodatna pojasnila in papirje. Nekoč sem bil prepričan, da je Švica bogata in socialno urejena država. Danes pa vidim, da tudi tu ne manjka nezaposlenih in revežev in da so še posebej ogroženi upokojenci, ki se pogosto selijo v sosednje države, ker je domovina zanje predraga. V tem pogledu so naši rojaki vendarle na boljšem – na stara leta se večinoma vračajo v domovino in jim ni treba bežati iz nje ...

Poglavje zase je tudi slavna švicarska nemščina. Za moj posluš je tukajšnja nemščina le daljna sorodnica prave nemščine, saj mi zveni prej kot kakšna holandsčina. Nemščina je v t. i. nemško govoreči Švici dejansko tuj jezik. Vsepopšod vse piše v nemščini, nihče pa je ne govori. V tem smislu kot se šalimo na račun slovenščine: piše se »lonec«, izgovori pa »pisker«. Vsak tujec se mora, hočeš nočeš, učiti dveh jezikov.

Še ena stvar je, ki me je v Švici posebej presenetila: izjemna stro-

Tako smo volili slovenskega predsednika v Amriswilu.

gost do voznikov. Vsepovsod stojijo kamere in za avtomobili se bliska, kot bi se mimo peljala princesa Diana. In če v Sloveniji prej kot kaj drugega pomeni rumena luč na semaforju, »pohiti skozi križišče«, bi se temu po švicarsko reklo, »nikar si ne drzni vanj«. Zato se vsi raje vozijo z vlaki. Povprečno se Švicar letno pelje z vlakom 47-krat, Slovenec pa le sedemkrat.

No, jasno je, da premore Švica tudi veliko prijetnega in lepega. Dobre stvari je pač treba uživati počasi in z občutkom, zato se jih tudi spoznava temu primerno počasneje.

Naj napišem še nekaj besed o tukajšnjem slovenskem utripu. O natančnem številu naših rojakov bi vedel samo Bog, Slovenska misija ima zbranih približno 1500 naslovov, uradna statistika Zveznega urada za tujce pa pravi, da v Švici živi 2668 slovenskih državljanov. Seveda mednje ne štejejo tistih, ki imajo dvojno državljanstvo, in teh ni tako malo.

Kljub piškavi natančnosti podatkov lahko rečem, da se v Švici in kneževini Lihtenštajn dogaja veliko

Ob 60-letnici Karla in Jožefine Semenič v Rütiju

slovenskega: mašna srečanja v slovenščini so na enajstih krajih, vsepovsod najdete sledove delovanja sedemnajstih slovenskih društev in ustanov, v slovenskih družinah se govori slovensko in med mladim rodом so tisti, ki imajo težave z maternim jezikom, zaenkrat še bolj redka izjema. Če se odpravite na večjo slovensko

prireditve, kot je bilo npr. letošnje martinovanje v Solothurnu, se vam zna zgoditi, da boste imeli težave z iskanjem parkirnega prostora. V Solothurnu se je zbralo čez 400 rojakov. No, pri slovenskih mašah ni take gneče, a vseeno se na splošno nad obiskom ne smem pritoževati. Marsikatere iste obraze srečam celo na različnih krajih. Zavedajo se, kako dragoceno je zanje bogoslužje v domačem jeziku in jim ni žal kilometrov, ki jih prevozijo, da lahko skupaj molijo in praznujejo ob Gospodovem oltarju.

V zadnjem času se pri mašah zagotovo zbere več ljudi kot običajno, saj bi se vsi radi prišli posloviti od priljubljenega p. Roberta Podgorška, ki se vrača v domovino. V Zürichu smo njegovo slovo povežali tudi z miklavževanjem in naša kapela je bila dodobra napolnjena. Prav tako niso bili razočarani tisti, ki jih je privabil zgolj Miklavžev prihod. Naše učiteljice slovenščine so z otroki pripravile izjemno prisen program, blestela pa sta tudi

Ivan Klančar iz Berna nas je za svoj rojstni dan počastil z odojkom, za darilo pa je dobil slončka.

Miklavž (Aleksander Krivec) in – kdo bi si mislil – celo simpatični hudiček (Boštjan Gavez). Seveda ob spremstvu očarljivih angelov Andreje in Martine Šolar. In kako bi vzdržali ob vsej tej obilici lepega, če ne bi podkrepili tudi svojih teles. Za to so znali poskrbeti prenekateri zvesti sotrudniki in sotrudnice Slovenske misije, ki tudi drugače nikoli ne odrečejo roke v pomoč, pa naj gre za peko in kuho, čiščenje, pospravljanje, organiziranje, pisarniško pomoč itd.

Ti naši dobri ljudje me že od prvih dni presenečajo s svojo zavzetostjo in odprtostjo. Ko potrebujem pomoč, se vedno najde kdo, ki je pripravljen za to in zlepa ne umanjka drobnih pozornosti in dobre volje. To se je v veliki meri pokazalo prav ob preselitvi v nove prostore Slovenske misije. Počasi ta novi dom slovenske skupnosti dobiva privlačno podobo in postaja vedno bolj domač. V veliko oporo mi je, ker vidite, da vsega le ne

Martinovanje je v Solothurn privabilo več kot 400 rojakov.

bom zmozel sam in da drug drugega potrebujemo.

Naj bo zaenkrat dovolj teh skromnih utrinkov za pokušino iz Švice. Sčasoma bom poskušal predstaviti tudi posamezne skupnosti, kjer se zbiramo ob praznovanjih vere. Prej

pa jih moram tudi sam bolje spoznati. Trudimo se, da bi čim bolj čutili drug z drugim. Gradimo prijateljstvo, gradimo Cerkev!

Blagoslova in moči iz nebes vam želi vaš župnik

David Taljat

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

Svete maše v mesecu januarju 2003:

STUTTART, sv. Konrad: 1. (nato novoletno srečanje v dvorani), 5., 12., 19. januarja ob 16.30.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 6. januarja, nato ogled jaslje v Renningenu, ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: 12. januarja ob 9.30.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 19. januarja ob 9.00.

AALEN, sv. Avguštin: 18. januarja ob 17.00. Šola ob 15.00, nato srečanje v prostorih hrvaškega misijona!

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: sobota, 25. januarja ob 17.00.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 26. januarja ob 9.00.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 26. januarja ob 17.00.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA. Stuttgart: v soboto, 11. in 26. januarja od 10.00 do 12.00. Böblingen: v nedeljo, 6. januarja po maši (tokrat obisk jaslje v Renningenu). Aalen: 18. januarja ob 15.00.

REUTLINGEN

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 4. januarja ob 17. uri.

PFULLINGEN, sv. Wolfgang: 11. januarja ob 16.45.

Pisarna v Reutlingenu, Krämerstr. 17 je samo po predhodnem dogovoru odprta ob četrtkih od 15.00 do 18.00.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 9. in 23. januarja: Tokrat drugi in četrti četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure.

Tel: 089/543-98-19.

Skupaj zmoremo več

V ekonomskih, političnih, socialnih in duhovnih razmerah doživljamo v razvitem svetu velike spremembe. Vse je postalo precej negotovo. Blaginja, ki jo je razvila sodobna tehnološka znanost, je pripeljala do neslutelih možnosti. Z velikim napredkom pa se ni naselil med ljudi le blagoslov, temveč je vdrl v svet ekonomske in socialne blaginje tudi črv egoizmov, pohlepa in s tem oholosti velikih in malih ljudi. Dobrin soglasja in mirnega življenja bogastvo ne prinese samo po sebi.

Velikim državnim ekonomijam gre za nohte, ker je padla konjunktura. Socialni sistemi zavarovanja in bolniške ali starostne oskrbe so v velikih škripcih, ker so izdatki narasli preko zmogljivosti skladov. Politika in vsi obrambni sistemi ne zmorejo več krotiti zahtev vase zagledanih ljudi in skupin, ki uveljavljajo svoj 'red' s terorjem. Pri vsem tem pa se je sodobni človek tako zelo zamaknil vase, da zelo težko prisluhne drugemu – Bogu.

Drug drugega bremena nosite

Ta podoba sveta je črna. Vsak dan nam jo slikajo dogajanja v svetu in novice o njih. Ni pa to celotna podoba našega časa, saj je v srcu ljudi neutišana želja in neustavljiva volja, ki išče pota k dobrinam miru in spoštovanja vrednot.

Dobri ljudje so že marsikje dojeli, da je posameznik v teh stvareh precej nemočen. Samo zase v sebi lahko goji in zasleduje te cilje. Če se poveže z drugimi podobno mislečimi, nastane nova kakovost, ki ima učinke precej večjih razsežnosti. Posebej se pokaže to v tistem delu zavzemanja in naporov, ki jih registrira javnost. Prisotnost v javnosti ima namreč to moč, da je neko načrtno delovanje razpoznavno tudi tistim, ki se v sebi sicer ne ukvarjajo s temi vprašanji. Zaznavajo namreč močnejši odpor vsem zgoraj omenjenim silnicam, ki

delujejo na človeka tlačiteljsko, nasilno, ga vkalupljajo v to, 'kar hočejo drugi'.

Kristjani se znamo povezovati na klasičen način v naših župnijah. Tu smo navajeni nekega reda in običajnega poteka dogodkov, srečanj, maš, družabnosti ... Vendar zgoraj omenjene stvari vplivajo na naše skupnosti prav tako in nas postavljajo v nove razmere, ki jih moramo razbrati, jih spoznati v njihovem negativnem in pozitivnem dosegu. Od naše pozornosti je odvisno, kako se bodo stvari v naših razmerah odvijale v prihodnje. Nam bodo našo usodo predpisali samo drugi ali pa bomo prijeli vajeti tudi sami v roke in si pripravili svoj jutri po svoje.

Kaj je naše in kaj hočemo imeti iz tega danes, jutri. Kaj želimo pustiti za seboj vsem mlajšim, ki so že (so še) med nami in bodo jutri nositelji celotne odgovornosti v skupnosti? Kakšen teren jim pripravljamo, kakšno dediščino bodo sprejeli za nami?

Soodgovornost v dejanjih

Poglejmo v to stvar kar naravnost. Župnijska skupnost in njeno delovanje je naša stvar. Res je, da jo vodi župnik, da mu pomaga in svetuje župnijski svet ali skupina sodelavcev, vendar soodgovornost lahko pokaže vsak na svoj način. Vsak kristjan, ki se potruži in pride k maši ter na duhovna in družabna srečanja, pokaže, da je ta skupnost njegova, da ji pripada. Kdor pride le tedaj, ko kaj rabi, je brezbrizen in hladen. Potrebuje pa župnijska skupnost roke in glavo svojih članov tudi v delih, ki jih je treba opraviti, da stvari tečejo gladko, da so srečanja v vsakem pogledu pripravljena, da župnijski listi, časniki in glasila pravočasno pridejo na naslove vernikov ... Vsa ta mnoga dela mora opraviti duhovnik sam, če nima ljudi, ki so pripravljene pomagati. Res je bilo morda kdaj prej postreženo bolje, res so morda duhovniki nekdaj zmogli veliko tega opraviti sami, vendar se je tudi duhovniško delo moralo polagoma prilagajati razmeram. Danes je veliko ljudi, ki ne morejo več priti v skupnost in mora duhovnik do njih. To delo je njegovo. Zlaganje župnijskega oznanila, vlaganje Naše luči v kuverte in razpošiljanje – to lahko opravijo prostovoljci v fari. Veliko je takih del, kjer bi s pomočjo vernikov lahko poteklo marsikaj še bolje kot danes.

Poleg tega imamo v Evropi nekaj župnij, kjer duhovniki ne uživajo nobene podpore s strani krajevne cerkve ali pa je ta tako majhna, da brez podpore od zunaj ne morejo preživeti, še manj delovati in opravljati svojega poslanstva. Taki centri so nekdaj prejemale podporo

od ustanov, kot so »Cerkev v stiski« ali »Ost-priesterhilfe«. Vsa ta podpora se je zadnja leta zmajše-vala in je ustavljena, ker so drugod potrebe večje.

Cerkev v Sloveniji nam do sedaj ni mogla pomagati. Kot dobro veste, nima urejenega statusa v državi, ni ji vrnjeno imetje, ki je po zakonu njeno in bi z njim vsaj deloma zagotavljala finančno osnovo svojemu poslanstvu. Poleg tega pa ima nove naloge, ki so silno pomembne za našo narodno prihodnost (gimnazije, vrtci, domovi za ostarele, domovi duhovnosti ...). Takšno je stanje po enajstih letih (liberalne) demokracije!

Zaradi takih razmer smo izseljenski duhovniki organizirali solidarnostno pomoč med seboj. Ustanovili smo »Sklad solidarnosti«, s katerim smo omogočili obstoj in delovanje nekaterih župnih zadnjih deset let. Vendar je naša notranja samopomoč preslabotna in moramo iskati nova pota vzdrževanja slovenskih fara in nagovoriti k sodelovanju tudi vas vernike. Soodgovornost je tu zares na mestu, saj so duhovniki na nekaterih postojankah pokazali izjemno požrtvovalnost v delu za ljudi in zaupanje, da bo že nekako šlo kljub zares negotovemu finančnemu stanju.

Naša luč – revija Slovencev po svetu

Glasilo je nastalo v domeni dušnih pastirjev, ki ga več kot petdeset let tudi vzdržujejo po vsebinski zasnovi in glede financiranja. Izseljenski duhovniki so njeni poverjeniki. Vsak reden naročnik je velik podpornik tega pomembnega izseljenskega kulturnega projekta. Vsak, ki jo vzame in plača v prosti prodaji, prispeva k njenemu obstoju za naprej. In naša revija vsakega bralca tudi nagradi. Obogati ga z znanji, premisleki, duhovnimi spodbudami, novicami iz naših skupnosti, z razvedrilom ... itd. Vse druge revije, namenjene izseljencem in zdomcem, so se morale po letu slovenske osamosvojitve spremeniti v uredniških zasnovah in se prilagajati demokratičnemu vzdušju. Naša luč je od svojega začetka krščanska in ohranja svoj

značaj naprej. Če urednikom manjka strokovnosti v novinarskem smislu, je vedno to 'strokovnost' dobro nadomestil živi stik s Slovenci po svetu in pošten odnos do njih. Njena katoliška načelna usmeritev ni nikoli zaničevala ljudi, ocenjevala pa je v preteklosti dejanja politične samopašnosti komunistov, danes pa svobodnjakov (liberalcev, posvetnjakov, materialistov) vseh vrst. Zato je bila in je alternativna. Kdor se v današnjem svetu samo zgraža nad zlom, ne stori dovolj. Kristijan se bo moral zavedati, da je treba podpreti tudi glasila, ki so v svojih načelih krščanska. Kdor ne izbira, kaj bere, bo nasedal nevsiljivemu razkristjanjenju lastnega mišljenja in svoje duše.

Dober tisk potrebuje podporo dobrih. Zato smo ustanovili »Sklad Naše luči«, kjer se zbira poleg naročnine tudi denar podpornikov našega glasila. Darovalcem se bomo zahvalili z objavo na način, ki ga bo lahko določil vsak sam (s polnim imenom, kraticami, krajem bivanja, z anonimnostjo in prikazom vsote). Pri našem glasilu potrebujemo podporo prijateljev, ker je finančno ozadje revije oslabiljeno zaradi odpovedi naročnin, smrti dolgoletnih naročnikov, rasti stroškov, padanja števila mlajših bralcev ... Poplava revij in zmanjšane bralne navade ljudi so prispevale ostalo h kritičnemu stanju, da moramo zelo intenzivno iskati dodatne možnosti za obstoj glasila na dosedanji ravni.

Vsi skladi imajo isto bančno povezavo, ki je tudi zbirni konto naročnin za NL in vse druge dejavnosti Zveze izseljenskih dušnih pastirjev v Evropi. Račun ima naziv: Kirchenstiftung, Bank im Bistum Essen, BLZ 360 602 95, konto 209 400 026, v Sloveniji pa: Raiffeisen-Krekova banka, b.št.: 51800-620-336, rač. 05 1200 151-2038. Vsak darovalec naj napiše namen, npr.: sklad solidarnosti, sklad NL. Lahko navedete tudi župnijo, ki ji želite pomagati.

Janez Pucelj

*(Essen-Kevelaer)
Za leto, ki prihaja:
Marija, varuj nas!*

Avstrija

V Vabnji vasi v občini Pokrče na avstrijskem Koroškem, 20 kilometrov vzhodno od Celovca, se je 6. novembra raznel spor zaradi pouka v slovenščini na tamkajšnji ljudski šoli. Prvič po letu 1958 je namreč v Vabnji vasi spet prijavljen otrok za dvojezični pouk. Proti temu je ostro protestirala t. i. Platforma za šolo enakih možnosti, češ da gre za diskriminacijo enojezičnih otrok in »ogrožanje socialnega miru«. Deželni glavar Haider, ki je obenem deželni referent za šolstvo, je predlagal, naj starši odjavijo svojega otroka od dvojezičnega pouka, v zameno za to pa naj bi se zagotovil pouk slovenščine zunaj rednega pouka. Predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik je Haiderjevo pobudo označil kot »nesprejemljiv politični predlog« in napovedal protiukrepe. Nadzornik za manjšinsko šolstvo Tomaž Ogris pa je opozoril, da je Vabnja vas na območju veljavnosti zakona o dvojezičnem šolstvu in da prijava za dvojezični pouk temelji na zakonskih določilih. To so zatrdili tudi starši prijavljenega otroka, ki so Haiderjevo ponudbo zavrnil.

V 80. letu starosti je 6. novembra umrl dvorni svetnik Valentin Inzko, eden najpomembnejših predstavnikov šolskega, političnega in kulturnega življenja slovenske manjšine na avstrijskem Koroškem.

Na občnem zboru Zveze Slovencev na Madžarskem so za predsednika znova izvolili Jožeta Hirnoeka, ki je na tem mestu že od ustanovitve Zveze leta 1990. Na

(Freyning-Merlebach) Ples folklorne skupine Vipava

V Švici se vse osebje menja: novi konzul, nove učiteljice slovenščine, novi veleposlanik in povrh še novi župnik. Tako je modrovala prof. Tatjana V.

občnem zboru so izvolili tudi osemnajstčlansko predsedstvo in tri člane nadzorne komisije ter spremenili statut zveze. V minulem štiriletnem obdobju je bil po oceni starega in novega predsednika največji dokaz uspešnega delovanja Zveze kot krovne organizacije ter manjšinskih samouprav lanski popis prebivalstva na Madžarskem. Za Slovence se je namreč opredelilo 3040 državljanov Madžarske, 3187 pa jih je za materni jezik napisalo slovenski. Glede na popis leta 1990 je to velik napredek, saj se je takrat za slovenščino kot materinščino opredelilo le 1930 Slovencev.

Argentina

3. novembra so imeli v slovenskem društvu Triglav v Buenos Airesu svojevrstno praznovanje hmelja in piva. Na tovrstno druženje pride veliko starejših članov, čeprav ni skoraj nobenega kraja, kjer bi gojili hmelj. Pa vendar je poleg trgatve to ena največjih prireditev, združena z domačim kosilom – kislim zeljem in klobaso – seveda zalito z vrčem domačega piva.

V tem tednu je Veleposlaništvo Republike Slovenije preselilo svoj sedež na eno najlepših avenij Santa Fe v Buenos Airesu. V isti stavbi na ulici Santa Fe 846 imajo sedež tudi druga predstavništva in letalska družba Swiss air, ki popelje v Slovenijo največ rojakov iz Argentine.

Slovensko dušno pastirstvo in krovno društvo Zedinjena Slovenija sta organizirala srečanje raz-

našalcev. To so rojaki, ki vsak teden prostovoljno in brez plačila raznašajo verski tednik »Oznanilo« in splošno informativni tednik »Svobodna Slovenija«, pa še mesečnik »Duhovno življenje« in druge tiskovine po vseh slovenskih naselbinah velikega Buenos Airesa. Na srečanju so poseben poudarek dali pokojnemu Milošu Staretu, zanj je bila tudi darovana sveta maša. Po njem so nato poimenovali sobo uredništva Svobodne Slovenije v drugem nadstropju Slovenske hiše.

Miloš Stare je bil še pred drugo svetovno vojno narodni poslanec. Že novembra 1941 je pričel izdajati ilegalni list Svobodna Slovenija, kjer je pisal tako proti okupatorju kot opozarjal na lažnivost komunizma. List je izdajal do konca vojne in ga nato znova obudil po prihodu v Argentino. Vmes in potem lahko navedemo še delovanje pri Slovenski zavezi, begunska leta, ustanovitev in predsedništvo Društva Slovencev, in po smrti dr. Mihe Kreka vodstvo zgodovinske SLS in Narodnega odbora za Slovenijo. Na srečanju se ga je s posebnim nagovorom spomnil predsednik društva Zedinjena Slovenija, Tone Mizerit.

Jugoslavija

Glavno mesto Beograd se na veliko obnavlja, ruševine – posledice večmesečnega bombardiranja – pa še vedno štrlijo proti nebu kot opomin, da se je še ne daleč nazaj dogajalo nekaj nenavadnega. Še bolj kot to pa

leži nad mestom in Srbijo negotovost nad prihodnostjo. Res se je pred nekaj leti Srbija osvobodila diktatorskega režima, ni pa ji še uspelo zaplavati v mirnejše evropske vode. Težko se je rešiti 50-letnega jarma. Nič ni čudno, da je tako, saj državo vodijo ljudje, ki so se dolga desetletja napajali bo studencih internacionale. Ljudje so do njih zelo nezaupljivi in pravijo, da so vsi enaki, da samo obljublajo, polnijo svoje lastne žepe, za reveže pa jih ne skrbi. Podobno kot v Sloveniji!

Združene države

Marsikaj se godi okoli župnije svetega Vida. Minilo je tudi leto dni, odkar je svetoviška vasica zaživela s prvimi gosti. Prav ta teden je minilo leto dni, odkar so se vselili prvi stanovlaci oziroma stanovalke. Bile so takrat samo štiri priletne ženske. Danes je ta vasica za ostarele župljane polna veselih in zadovoljnih prebivalcev.

V župniji Marije Vnebovzete so imeli vsakoletni jesenski festival v šolski dvorani. Festival se je začel z daritvijo t. i. polka maše ob dvanajstih, opoldne. Po maši se je razvila zabava s hrano in pijačo ter igrami. Prodajali so tudi domače pecivo in žrebali 75 puranov, ki so običajna jed zahvalnega dne. Zahvalni dan je seveda državni praznik, ko se moramo Bogu zahvaliti za vse dobrote, ki smo jih prejeli v življenju in smo jih deležni. Tudi v ta namen so bile darovane svete maše.

(Stuttgart) Razpoloženi udeleženci mladinskega seminarja

Sveti trije kralji

Cerkveni praznik svetih treh kraljev je eden izmed praznikov iz božičnega sklopa in se ga praznuje 6. januarja. Praznik najbolj poznamo po tem, da so takrat prišli trije kralji k novorojenemu Jezusu in prinesli vsak po eno darilo. V spomin na to danes na ta dan v jaslice postavimo te tri kralje: Gašperja, Miho in Boltežarja. Ponekod (tudi pri nas) praznik imenujejo tudi tretji božič, večer pred njim pa tretji sveti večer. S kralji se konča "božična doba" ali dvanajsterodnevje (dodekahemerion); demoni ne strašijo več ali divja jaga, ki je norela po nebu, izgine z obzorja. Zato je na ta dan in njegov predvečer veliko šeg in verovanj. Kristjani ob mraku zopet pokropijo in pokadijo s kadilom svoje domove. S kredo pa nad vrata napišejo letnico in prve črke imen teh kraljev (ta dva običaja se vedno bolj opuščata oziroma ju ljudje ne izvajajo), na primer 20+G+M+B+02 (kratice pomenijo Gašper, Miha, Boltežar). V nemških deželah namesto G, M, B napišejo C, M, B, saj so pri njih imena kraljev malo drugačna, in sicer Caspar, Michael, Balthasar.

Samo poimenovanje dneva pravzaprav ni točno, saj Cerkev ne slavi treh kraljev, ampak Gospodovo razglašenje ali epifanijo (iz grške besede epifaneia, ki pomeni pojaviti, prikazati se). V epifaniji so zajeti zlasti trije dogodki, ki so, vsak po svoje, "razglasili" Kristusovo božanstvo: poklonitev modrih z Vzhoda, Jezusov krst v Jordanu in ženitovanje v Kani.

Zakaj trije kralji?

Iz evangelija ne izvemo, koliko jih je bilo. Da so bili trije, so sklepali iz tega, ker so prinesli tri darove. Izročilo glede njihovega števila zelo niha. Na starih slikah sta včasih upodobljena dva, včasih trije. Najdemo pa tudi slike, kjer jih je sedem ali celo dvanajst. Take slike so znane zlasti v Siriji, kjer so modre zelo častili. Na splošno je potem obveljalo, da so trije in da njihove ostanke hranijo v Kölnu, zato so tam zgradili njim v čast slovito katedralo, kamor so romali ljudje z vseh koncev (tudi iz Slovenije).

Sveti trije kralji in ljudje

Pri nas in drugod ob treh kraljih pride na mizo spet čudodelni božični kruh, od katerega dobi svoj delež tudi živina. Priljubljenost svetih treh kraljev je pomembno določala vreme. Trikraljevsko vreme namreč napoveduje zdravje in bolezen, življenjsko usodo, smrt.

Sveti trije kralji v pregovorih

Gašper, Miha in Boltežar zaznamujejo vstop v nov letni cikel, ki ga narava podpira s tem, da se začne dan komaj opazno daljšati. Nad Škofjo Loko so "astronomska" opažanja povzeli v reklo: O treh kraljih se dan toliko podaljša, kolikor petelin zazeva ali kolikor petelin poskoči. Pri podeželskem človeku je bilo daljšanje dneva nekoč povezano s novim upanjem. Ljudsko reklo zato pravi: Kralji se vrnejo, zimo obrnejo. Vendar pa kralji ne "obrnejo" vedno zime, saj neki pregovor pravi, da bodo sveti trije kralji zimo pripeljali. V okolici Laškega pa pravijo: Če božičnik zmrzne, potem rada tudi pšenica pozebe. V Slovenskih goricah pa: Če na treh kraljev dan sije sonce, mora stati živina pri svetlih (praznih) jasliah. Iz Četene Ravni pa prihaja: Če je na tri kralje jasno, so vse leto prazne jaslji, pa tudi: Če na tri kralje na jasnem sonce vzhaja, hlapec vriska (ker bo dosti žita), volk pa piska (ker bo malo krme). Če so bili sveti trije kralji megleni, so v Prekmurju napovedali kolero. V Lipovcih so menili, da bo tisto leto dosti sena, če so na svete tri kralje mlake. V Gančanih pa, da bo tisto leto dovolj vina, če so na tri kralje potoki tekli. Na Štajerskem okrog Laškega pa jutranja megla na treh kraljev dan napoveduje, da tisto leto ne bo jabolk. Dež o treh kraljih (če teče voda po žlaku) obeta okrog Lendave dobro letino. V Beli krajini pa pomeni dež "med božiči", da bo živini primanjkovalo krme. In naprej: Če na tri kralje jasen dan bo, za dolgo zimo hrani seno.

Slovenski šolarji iz Münchna skupaj delajo jaslice

Lučka pričakuje svete tri kralje

Večer pred 6. januarjem, praznikom svetih treh kraljev, je tudi tretji sveti večer. Prvega smo namreč praznovali ob božiču, drugega pa na silvestrovo. Tudi Lučka pričakuje svete tri kralje. Po starem slovenskem običaju je s kredo na vrata zaznamovala začetne črke njihovih imen in letošnjo letnico.

Ko so sveti trije kralji obiskali Jezusa, so ga počastili z darili. S čim lahko mi počastimo Jezusa, da bo vesel?

Če premečeš črke v besedah, izveš nekaj lepih načinov, s katerimi počastimo Jezusa.

TEV MOLI MOLITEV

PRI ZNOST JA _____

DO TA BRO _____

SEM PE _____

Pomagaj Lučki!

V spodnjem pravokotniku zapiši imena svetih treh kraljev.

G _____

M _____

B _____

Zakonca imata tihe dneve in sploh ne govorita. Najbolj nujne stvari si napišeta. Mož porine zvečer ženi listek: Zbudi me zjutraj ob sedmih. Ko se zjutraj zbudi, zagleda na nočni omarici listek: Ura je sedem, zbudi se!

Žena možu: »Dragi, rada bi šla na morje. Tam bom vsak dan mislila nate.«

Mož ženi: »Lepo, ampak ali ne bi bilo lepše, ko bi ostala pri meni in vsak dan mislila na morje?«

Teta pride na obisk k sorodnikom in pravi vnuku, ki se spakuje: »Ko sem se jaz spakovala, mi je mama rekla, da bom, ko bom velika, vse prej kot lepa, če bom s tem nadaljevala.«

Vnuk ji odvrne: »Zakaj pa nisi ubogala mame?«

»Očka, kdaj imaš rojstni dan?«

»Čez šest mesecev.«

»Dobro, kupil ti bom pepelnik.«

»Zelo ljubeznivo, vendar ga že imam.«

»Ne več, ker sem ga razbil,« odgovori deček.

»Vaše srce je popolnoma zdravo in z njim boste lahko dočakali 70 let,« reče kardiolog pacientu.

»Saj toliko jih pa že imam!«

»No, kaj vam nisem rekel?«

Mama in sin se peljeta z avtobusom. Sedita za vozniškim sedežem in sin ves čas glasno vpije:

»Joj, kako sem žejen! Joj, kako sem žejen!«

Šoferju je kmalu dovolj. Zaustavi na parkirišču gostilne ob cesti in reče:

»Zdaj ga pa hitro odpeljite v gostilno, da bo nekaj spil, potem pa takoj nadaljujemo pot!«

Mati in sin odideta v gostilno, se kmalu vrneta in šofer nadaljuje vožnjo. Kmalu pa sin spet začne vpiti:

»Joj, kako sem bil jaz žejen! Joj, kako sem bil jaz žejen!«

Slobodan in Mira sta šla gledat baletno predstavo. Med predstavo Mira vpraša Slobodana:

»Slobo, ali spiš?«

»Ne, ne spim!«

»Zakaj pa potem po odru hodijo po prstih?«

»In kdaj naj vzamem dieto, gospod doktor? Pred jedjo ali po jedi?«

Učiteljica je tako podrobno razložila Darwinovo teorijo, da je upala, da so vsi natančno razumeli, za kaj gre. Pa se je kljub temu oglasil Jure:

»Gospa učiteljica, kateri človek je opazil, da ni več opica?«

»Tale postrv pa zelo slabo izgleda!« reče gost natakarkarju.

»Seveda, saj je mrtva!« odgovori natakarkar.

»Mihec, povej, zakaj si v sosedovega Tončka metal kamenje?«

»Ker ima virozo in nisem upal iti bliže, da bi ga z rokami namlatil!«

Policist se vseli v nov blok.

»Kako lepa naprava za umivanje!« reče in položi grozdje v školjko. Ko potegne vodo, da bi sadje opral, grozdje izgine navzdol. Policist steče k spodnjemu sosedu:

»Takoj mi vrnite grozdje, ki ga je odplaknilo k vam!«

»Bom,« reče sosed, »ko mi boste vrnili roletto, ki jo je odneslo gor!«

»Gospod direktor, če dovolite, moja plača ni v sorazmerju z mojimi sposobnostmi!«

»Vem, toda lačnega vas tudi ne morem pustiti!«

»Takemu slabemu spričevalu sledijo klofute!« reče oče, zgrožen nad sinovim spričevalom.

»V redu, očka, saj vem, kje stanuje učitelj!«

»Zakaj si pobegnil iz operacijske dvorane?«

»Slišal sem sestro, ki je rekla: »Brez skrbi, ta operacija je čisto enostavna!«

»No, in?«

»Ona je to rekla kirurgu!«

Mlada gospodična vstopi v modni salon, gre k blagajni in reče prodajalki:

»Danes zjutraj, ko sem pri vas kupovala bluzo ste se zmotili za pet tisočakov.«

»To bi mi morali takoj povedati! Sedaj je prepozno za reklamacijo!«

»Dobro, potem bom pa obdržala teh pet tisočakov.«

»Tone, mi lahko posodiš pet tisočakov?«

»Nimam. Toliko nikoli ne nosim s seboj!«

»Kaj pa doma?«

»Hvala. Vsi so zdravi.«

201A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam topla priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

209A3 Slovenec, star 57 let, živeč v Nemčiji blizu Stuttgarta za lastno hišo in lepim vrtom, želi spoznati Slovenco za skupno prihodnost. Ponudbe pošljite na uredništvo pod šifro: »Osamljen«.

209A4 Prodam hišo z gospodarskim poslopjem blizu Gornje Radgone z 2 ha zemlje. Telefon 0043 316 296 273.

301A1 Poceni prodam 150 slovenskih knjig. Informacije v Nemčiji: Pašek, tel. 02131 630 46.

301B1 Znamke vseh vrst in odrabljene telefonske kartice. Dragi prijatelji misijonov! Iskreno se vam zahvaljujem za pomoč, ki ste jo izkazali pri misijonski akciji, ki se še vedno nadaljuje. Uporabljene znamke in telefonske kartice še vedno lahko pošiljate na moj naslov: Franc Saksida, Ulica Biasoletto 125, Trst, Italija. Obenem pa vam voščim in želim srečen božič ter obilo blagoslova in božjega varstva v novem letu 2003.

301C1 Na čudovitem predelu, 4 km oddaljenem od centra mesta Maribora, prodam 2,5 ha veliko posestvo z obnovljeno kmečko hišo in orehovim nasadom, sadovnjakom ter novogradnjo (dokončana klet). Primerno za gostinstvo, vrtnarstvo, športni center ali za zdravstvo. Cena po dogovoru. Informacije: v Sloveniji tel.: 00386 2 2522 330 ali v Nemčiji tel.: 0049 07142 53890.

301D1 V Slovenj Gradcu (Slovenija) v bližini mestnega središča prodam stanovanjsko hišo – 5 sob, 2 kuhinji, 2 kopalnici, prostorni kletni in garažni prostori, telefon, kabelska TV. Primerno tudi za poslovne prostore. Velikost parcele 800 m², vrtna uta, vrt in sadovnjak. Cena 120.000 EUR. Telefon: 00386 2 88 41 214.

301E1 Poslovno-stanovanjski objekt prodam v Murski Soboti pri avtobusni postaji. Vse informacije po telefonu v

Sloveniji 02-4800150 in GSM 041-793221, ogled hiše mogoče po predhodnem dogovoru.

301F1 V predmestju Ptuja prodava nadstropno stanovanjsko hišo. Za hišo so večje garaže, ob strani pa je preurejeno večje gospodarsko poslopje. Oboji pomožni prostori so primerni za delavnice. Več informacij lahko dobite po telefonu 0049 711-334-293 v Stuttgartu.

301G1 V okolici Ptuja prodamo delavnico s kovinsko proizvodnjo, z vpeljano dejavnostjo in stanovanjsko hišo. Informacije po tel.: 00386 2 780 58 80.

301H1 Blizu turističnih točk Atomske toplice, Rogaska Slatina prodamo starejšo popolnoma obnovljeno unikatno stanovanjsko hišo 85 m² že redkih v Sloveniji. Parcela meri 470 m², vrt, uta, garaža, kleti, krušna peč, elektrika, voda, tel., C.K. olje, asfalt. Opremljena kuhinja in kopalnica ter 4 sobe. Cena 30 000 EUR. Tel. v Sloveniji 03 58 24 773 ali 040 753 721.

Pristojne prijavne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenkih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • **Glavni urednik:** Janez Pucelj, München, Nemčija • **Odgovorni urednik:** Ljubo Bekš, Ljubljana • **Uredništvo:** Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • **Uprava:** Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: ljubo.bek@siol.net, E-naslov: janez.pucelj@t-online.de

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 20 EUR • Slovenija 3.500 SIT • Švedska 200 SEK • Švica 30 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 35 AUD • Kanada 30 CAD • ZDA 18 USD • Hrvaška 110 HRK

V ceno izvoda je vračunan 8 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Urada za Slovence po svetu pri MZZ.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. **Transakcijski račun pri NLB d.d.:** 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč • **Devizni račun pri NLB, d.d.:** 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • **Tisk:** Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

Stanislav Cikaneč

62, Offley Road
LONDON SW9 OLS. GB
tel. in faks (*44) 020 - 7735 6655

AVSTRIJA

Anton Štekl, delegat

Einsiedlergasse 9-11
A-1050 WIEN
tel. (*43) 1-544 2575
Oskrbuje tudi skupnost v Linzu

p. mag. Janez Žnidar

Mariahilferplatz 3
A-8020 GRAZ
tel. (*43) 0316 - 71 31 69 37

Janez Žagar

Kirchweg 6, A-6841 Mäder, Vorarlberg
tel. (*43) 05 52 36 21 66
Faks. (*43) 05 52 36 21 666
GSM (*43) 06 64 52 60 667

SPITTAL

A-9800 SPITTAL / Drau
Marienkapelle, Villacherstraße
Jože Andoljšek
tel. (*43) 042 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

Kazimir Gaberc

10, rue de la Revolution
B-6200 CHÂTELINEAU
tel. (*32) 071 - 39 73 11

Alojzij Rajk

Guill. Lambert laan 36
B-3630 EISDEN
tel. (*32) 089 - 76 22 01
tel./faks. (*32) 089 - 76 63 74
GSM (*32) 0476 - 862 160

Slovenski pastoralni center

Av. de la Couronne 206, Ixelle
1050 Bruxelles

FRANCIJA

Silvo Česnik, delegat

3, Impasse Hoche,
F-92320 CHÂTILLON
tel. (*33) 1-42 53 64 43
faks (*33) 1-42 53 56 70

Anton Dejak

9, rue Saint Gorgon
F-57710 AUMETZ,
tel. (*33) 3 82 91 85 06

Jože Kamin

14, rue du 5 Decembre
F-57800 MERLEBACH
tel. (*33) 3 87 81 47 82
(Mlin) (*33) 3 87 01 07 01

Štefan Čukman

6, rue Vernier
F-06000 NICE
tel. (*33) 4 93 88 58 51

HRVAŠKA

Zagreb, slovenska skupnost je oskrbovana iz Slovenije.

ITALIJA

SLOVENIK:

dr. Jožko Pirc

Via Appia Nuova 884, I-00178 ROMA
tel. (*39) 06 - 718 47 44
faks (*39) 06 - 718 72 82

MILANO:

Slovenska skupnost oskrbovana iz Slovenije.

ZVEZNA REPUBLIKA JUGOSLAVIJA

Jože Hauptman

Hadži Milentija 75
ZR JU - 11000 Beograd
tel. (*381) 11 435 - 712

NEMČIJA

Izidor Pečovnik

Kolonnenstr. 38
D-10829 BERLIN
tel. (*49) 030 - 784 50 66
faks (*49) 030 - 788 33 39
tel. (*49) 030 - 788 19 24

Alojzij Zaplotnik

Bausemshorst 2
D-45329 ESSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13
tel./faks (*49) 0201 364 18 04

Stanislav Čeplak, diakon

Oskarstr. 29
D-46149 OBERHAUSEN
tel. (*49) 0201 364 15 13

Martin Mlakar

Moltkestr. 119 - 121
D-50674 KÖLN
tel. in faks (*49) 02 21 - 52 37 77

Martin Retelj

Holbeinstr. 70,
D-60596 FRANKFURT
tel. (*49) 069 - 63 65 48
faks (*49) 069 - 63 307 632

Janez Modic

Römerstrasse 32
D-68259 MANNHEIM
tel. (*49) 06 21 - 28 5 00
faks (*49) 06 21 - 71 52 106

Stanislav Gajšek

Feldkirchner Str. 81
D-85055 INGOLSTADT
tel. (*49) 0841 - 59 0 76
tel. in faks (*49) 0841 - 92 06 95

dr. Zvone Štrubelj

Staffenbergstr. 64
D-70184 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 23 28 91
faks, (*49) 07 11 - 236 13 31
tel. (*49) 01 78 - 441 76 75

Župnijska pisarna Reutlingen

Krämerstr. 17
D-72764 REUTLINGEN
tel. (*49) 07 121 - 43 43 41
faks (*49) 07 121 - 47 2 27

Pavel Uršič

Am Lehenweg 18
D-70180 STUTTGART
tel. (*49) 07 11 - 64 91 200
tel. (*49) 01 74 - 49 88 581

Roman Kutin

Klausenberg 7c
D-86199 AUGSBURG
tel. (*49) 08 21 - 97 9 13

dr. Marko Dvořák

voditelj župnijske pisarne
Olgastraße 137
D-89073 ULM
tel. (*49) 07 31 - 27 2 76

Marjan Bečan

Slavko Kessler, past. sodelavec
tel. (*49) 089 - 22 19 41
Janez Pucelj, delegat
tel. (*49) 089 - 21 93 79 00
tel. (*49) 0173 - 9876 - 372
fax: (*49) 089 - 219379016
Liebigstr. 10
D-80538 MÜNCHEN

ŠVEDSKA

Zvone Podvinski

Parkgatan 14
S-411 38 GÖTEBORG
tel. in faks (*46) 031 711 54 21

ŠVICA - LIHTENŠTAJN

mag. David Taljat

Hallwylstrasse 60
CH-8004 ZÜRICH
SCHWEIZ
Tel: +41 (0)1 301 31 32
Fax: +41 (0)1 303 07 88
GSM: +41 (0)79 777 39 48

p. Robert Podgoršek

Schaffhauser Str. 466, Postfach 771
CH-8052 ZÜRICH
tel. (*41) 01 - 301 31 32
faks (*41) 01 - 303 07 88
Seebacherstr. 15, Postfach 521
CH-8052 ZÜRICH
tel. (*41) 01 - 301 44 15
GSM (*41) 079 - 662 10 11

Sveti Miklavž nas je zopet obiskal.

(Böblingen) Otroci radi poslušajo Miklavža.

(Böblingen) Prva adventna nedelja in Miklavž - toliko se nas je zbralo.

(Essen/Krefeld) Veselo in živahno ob Miklavžu

(Zürich) Letos je imel Miklavž presenetljivo veliko dela.

(Frankfurt) Miklavževi pomočniki pri delu

(Frankfurt)
Miklavž
pozdravlja male
in velike otroke.

ISSN 1408-9726

9 771408 972008